	Sēdes video translācija	20.03.2020	11.00	14.45	19.45	20.30

https://www.saeima.lv/lv/transcripts/view/2056
https://titania.saeima.lv/LIVS13/SaeimaLIVS2_DK.nsf/DK?ReadForm&nr=c196221a-e664-4f48-97ae-bde852a05c29

20.03.2020. 13.Saeima četrpadsmitā sēde -ziemas sesija, ārkārtas *Noraksts*

Stenogramma *Sēdi vada: Inese Lībiņa-Egnere*
2020.gada 20. marta sēde (otrā) sākas pl. 14:45
sēde slēgta pl. 16:20, sēdes ilgums- 1 h 35 minūtes

PIEBILDE: 20. martā notiek trīs sēdes: nr.13, nr.14, nr.15 (ziemas sesija).
LABOT KĻŪDU: nav ievietota stenogrammā saite uz sēdes video translāciju e-arhīvā *Norakstā pievienota*

Latvijas Republikas 13. Saeimas ziemas sesijas četrpadsmitā (ārkārtas) sēde 2020. gada 20. martā

Sēdi vada Latvijas Republikas 13. Saeimas priekšsēdētājas biedre Inese Lībiņa-Egnere.

Sēdes darba kārtība
Satura rādītājs
Balsojumi

Sēdes vadītāja. Godātie kolēģi! Lūdzu, ieņemiet vietas! Godātie kolēģi! Lūdzu, ieņemiet vietas! Sāksim Saeimas 2020. gada 20. marta nākamo - otro ārkārtas - sēdi.

Izskatīsim darba kārtības pirmo sadaļu "Par iesniegtajiem likumprojektiem".

Saeimas Prezidijs ierosina deputātu Reiznieces-Ozolas, Auguļa, Jalinskas, Stepaņenko, Vucāna, Bergmaņa, Valaiņa, Krauzes, Ločmeles-Luņovas, Gobzema un Liepiņas iesniegto likumprojektu **"Grozījumi "Darba likumā""** nodot Sociālo un darba lietu komisijai un noteikt, ka tā ir atbildīgā komisija.

"Par" pieteikusies runāt deputāte Jūlija Stepaņenko. Lūdzu!

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Godātie kolēģi! Šai laikā mums ir jāpagūst padomāt par visiem. Mūsu... Mūsu bažas šobrīd un arī priekšlikums ir tieši saistīts gan ar sievietēm, kuras atrodas bērna kopšanas... es atvainojos, sievietēm grūtniecības... grūtniecēm, gan arī sievietēm, kuras baro bērnu ar krūti, kuras ir spiestas joprojām atrasties sabiedrībā... un tas ir saistīts ar viņu tiešo pienākumu... darba pienākumu izpildīšanu, piemēram, tās varētu būt kasieres veikalos vai arī sievietes, kas strādā dienestos.

Tāpēc mūsu rosinājums ir tāds, ka Darba likuma 99. pants, kas nosaka, ka sakarā ar ārsta atzinumu darba devējs var noteikt grūtniecei un sievietei, kas baro bērnu ar krūti, īpašus darba noteikumus, ja šie darba apstākļi apdraud, var apdraudēt sievietes veselību, tad šos pienākumus var mainīt, piemēram, ja sieviete strādā par kasieri, novirzīt viņu darbam, kas nav saistīts ar kontaktu ar cilvēkiem... Tāpēc mēs esam rosinājuši pie 99. panta pievienot arī tos nosacījumus, ka bīstamās infekcijas izplatība arī būs uzskatīta par tiem apstākļiem, kuri var apdraudēt sievietes veselību. Mūsuprāt, līdz šim regulējumā tas nebija paredzēts.

Tāpēc mēs rosinām, lai arī šis priekšlikums, šis likumprojekts tiktu izvērtēts un nodots komisijai.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vai deputātiem ir iebildumi pret likumprojekta nodošanu komisijai? Iebildumus neredzu, tātad likumprojekts Sociālo un darba lietu komisijai nodots.

Nākamā sēdes darba kārtības sadaļa - "Likumprojektu izskatīšana".

Likumprojekts **"Grozījumi Komerclikumā"**, pirmais lasījums.

Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas vārdā - deputāts Krišjānis Feldmans. Lūdzu!

K. Feldmans (JK).

Labdien! Tātad šo likumprojektu "Grozījumi Komerclikumā" izskatījām Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijā.

Šis likumprojekts ir izstrādāts, lai ļautu kapitālsabiedrību dalībniekiem, arī akcionāriem citos gadījumos piedalīties un balsot dalībnieku vai akcionāru sapulcēs attālināti. Projekts atvieglo arī valdes un padomes sēžu elektronisku norisi, vienkāršojot prasības valdes un padomes sēžu protokolu parakstīšanai.

Komisijā izskatījām. Komisija lūdz atzīt par steidzamu.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Tātad komisija ierosina likumprojektu atzīt par steidzamu.

Saskaņā ar Saeimas kārtības rulli mums vispirms ir jābalso par steidzamību.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi Komerclikumā" atzīšanu par steidzamu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 78, pret un atturas - nav. Likumprojekts par steidzamu atzīts.

K. Feldmans. Komisija lūdz atbalstīt pirmajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi Komerclikumā" atbalstīšanu pirmajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 77, pret un atturas - nav. Likumprojekts pirmajā lasījumā atbalstīts.

Lūdzu noteikt priekšlikumu iesniegšanas termiņu otrajam lasījumam un laiku, kad likumprojekts tiks izskatīts otrajā lasījumā.

K. Feldmans. Priekšlikumu iesniegšanas termiņš otrajam lasījumam - 15 minūtes ar izskatīšanu nākamajā ārkārtas sēdē.

Sēdes vadītāja. Datumu, laiku ārkārtas sēdei...

K. Feldmans. Kad vien Prezidijs izsludinās nākamo ārkārtas sēdi, tuvāko.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Tātad ir priekšlikums... Citu priekšlikumu nav. Priekšlikums... Priekšlikumu iesniegšanai - 15 minūtes. Izskatīšanas laiks - nākamā Saeimas ārkārtas sēde, kad Prezidijs to izsludinās.

Paldies.

Nākamais darba kārtības jautājums - likumprojekts **"Grozījumi Rīgas domes atlaišanas likumā"**, pirmais lasījums.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - deputāts Mārtiņš Šteins. Lūdzu!

M. Šteins (AP!).

Labdien, cienījamā sēdes vadītāja! Kolēģi! Klātesošie! Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā esam izskatījuši grozījumus Rīgas domes atlaišanas likumprojektā... likumā. Un komisijā arī šis likumprojekts atzīts par steidzamu.

Bet pirms tam izstāstīšu ātri par lietām. Grozījumi izstrādāti, ņemot vērā Pasaules Veselības organizācijas paziņojumu par to, ka Covid-19 sasniedzis pandēmijas apmērus, un Latvijā noteikto ārkārtējo situāciju.

Likumprojekts paredz pārcelt Rīgas domes ārkārtas vēlēšanas uz 2020. gada 6. jūniju. Centrālā vēlēšanu komisija izsludina šīs vēlēšanas 2020. gada 14. aprīlī.

Likumprojekta 1. pants paredz, ka tiek grozīta Rīgas domes atlaišanas likuma 5. panta trešā daļa, paredzot, ka kandidātu saraksti tiek iesniegti no 46. dienas līdz 40. dienai.

Tāpat likumprojekts paredz, ka Centrālā vēlēšanu komisija vēlēšanas Rīgas pilsētas pašvaldībā izsludina 2020. gada 14. aprīlī, līdz ar to nepieciešams regulēt jautājumu saistībā ar priekšvēlēšanu izdevumiem laika periodā no 2020. gada 25. februāra līdz 2020. gada 13. aprīlim. Likumprojekts paredz noteikt, ka par priekšvēlēšanu izdevumiem, kas radušies laikposmā no 2020. gada 25. februāra līdz 2020. gada 13. aprīlim, politiskajām organizācijām (partijām) nav jāiesniedz vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācija Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam un tie nav jāiekļauj Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā noteiktajā pieļaujamo priekšvēlēšanu izdevumu apmērā.

Nu, jā, un svarīgi tātad, ko jau es minēju, likumprojekts komisijā atzīts par steidzamu.

Lūdzu šo steidzamību atbalstīt arī Saeimu.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Tātad komisija ierosina likumprojektu atzīt par steidzamu.

Saskaņā ar Saeimas kārtības rulli mums vispirms ir jābalso par steidzamību.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi Rīgas domes atlaišanas likumā" atzīšanu par steidzamu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 62, pret - 14, atturas - nav. Likumprojekts par steidzamu atzīts.

M. Šteins. Lūdzu... Aicinu atbalstīt arī pirmajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Pirmais debatēs ir pieteicies deputāts Ivars Zariņš. Lūdzu!

I. Zariņš (SASKAŅA).

Labdien, kolēģi! Skaidrs, ka krīzes, kas ir saistīta ar vīrusu, dēļ ir izmaiņas, kas ir saistītas ar vēlēšanām Rīgas pašvaldībā, tomēr tas, ko es būtu gribējis dzirdēt šeit no ziņotāja, - lai viņš nāk un pamato, kāpēc tiek piedāvātas tieši šādas izmaiņas. Kāpēc pēkšņi tagad tiek izdarīts tā, ka tās partijas, kuras jau bija uzsākušas šo priekšvēlēšanu kampaņu, kuras jau bija mērķtiecīgi apstrādājušas sabiedrību, pēkšņi tagad izdomājušas: "Nē, ziniet, tas viss, tas viss neskaitās! Mēs varēsim sākt no jauna, no nulles." Es gribētu dzirdēt šo pamatojumu.

Es uzmanīgi klausījos Ministru kabineta sēdi, kad jūs to lēmāt. Tur bija divi varianti. Viens variants bija par to, ka anulēt visus šos vēlēšanu izdevumus, otrs, ka tie saglabājas. Nebija vispār nekādas argumentācijas, kāpēc tiek pieņemts šis lēmums.

Atnāciet šeit un izstāstiet! Jo pretējā gadījumā, ja jums šeit nav racionāla argumenta, tas nozīmē, ka pēc būtības tas, ar ko jūs tagad nodarbojieties, tās ir politiskas manipulācijas. Proti, vienas partijas, kuras zinās, kā mēs tagad izlemsim, kā mēs te taisīsim šīs vēlēšanas, varēs manipulēt ar to un, izejot no tā, veidot savu vēlēšanu kampaņu, apstrādāt vēlētājus, apstrādāt sabiedrību. Savukārt citas, nesaprotot, kad tad īsti būs tās vēlēšanas (būs, nebūs), ar ko tās var rēķināties, - tām nebūs šādas iespējas. Tādā veidā jūs uztaisāt sev politiskās priekšrocības, kas nav pieņemami normālā demokrātiskā valstī.

Tāpēc es gribētu... Ja jūs šodien taisāties atbalstīt šo likumprojektu, turklāt steidzamības kārtībā, lai gan te nav vajadzīga nekāda steidzamība, jo mēs netaisāmies tuvākajā laikā tās Rīgas vēlēšanas taisīt... tad priekš kam jums bija vajadzīga šī steidzamība, un kāda vispār ir jēga? Kāda ir motivācija, kāpēc ir tieši šāds lēmums? Kāpēc atkal viss par jaunu tiek uztaisīts - šis... par priekšvēlēšanu izdevumiem, šie aģitācijas izdevumi tiek nonullēti?

Atnāciet un izstāstiet, kāpēc tieši šāds priekšlikums no šiem diviem. Argumentācija Ministru kabineta sēdē netika dota. Tad iedodiet vismaz šeit, Saeimā, pirms mēs par to lemjam. Pretējā gadījumā tā ir vienkārši viena liela politiska manipulācija, ar ko jūs pašlaik nodarbojaties, lai sev nodrošinātu politiskās priekšrocības.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Nākamajai debatēs vārds Regīnai Ločmelei-Luņovai. Lūdzu!

R. Ločmele-Luņova (SASKAŅA).

Labdien, kolēģi! Frakcijas SASKAŅA vārdā vēlētos pamatot mūsu balsojumu par šo konkrēto likumprojektu. Proti, frakcija SASKAŅA uzskata, ka Rīgas domes vēlēšanu pārcelšana uz 6. jūniju ir pamatota. Un tā ir pamatota ar ārkārtas stāvokli valstī. Bet frakcija SASKAŅA ir kategoriski pret pārejas noteikumu pantu par to, ka par priekšvēlēšanu izdevumiem, kas radušies laikposmā no 2020. gada 25. februāra līdz 2020. gada 13. aprīlim, politiskajām organizācijām, proti, partijām, nav jāiesniedz Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojā vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācija un tos neiekļauj izdevumu apmērā.

Uzskatām, ka šīs normas iekļaušana pārejas noteikumos ir netaisnīga un rada priekšrocības konkrētajām politiskajām partijām. Debašu laikā izskanēja ministra Pūces viedoklis par to, ka tas ir nepieciešams sakarā ar to, ka vēlētāji pieņem savu lēmumu par konkrētu balsojumu vēlēšanās pēdējā mēnesī. Tas ir pretrunā ar šī ministra partijas uzvedību priekšvēlēšanu periodā, kad

konkrēti Attīstībai/Par! priekšvēlēšanu reklāma pēc būtības tika izvietota, vēl pirms bija iestājies priekšvēlēšanu laiks.

Tāpēc aicinām Saeimu piebiedroties frakcijas SASKAŅA viedoklim un nobalsot par Rīgas domes ārkārtas vēlēšanu pārcelšanu pagaidām uz 2020. gada 6. jūniju, bet nobalsot pret priekšvēlēšanu izdevumu neiekļaušanu... (kas ir iekļauts pārejas noteikumos). *(Starpsauciens.)*

Sēdes vadītāja. Paldies. Debates slēdzu.

Vai komisijas vārdā Šteina kungs vēlas ko piebilst?

M. Šteins. Es aicinu Saeimu balsot par šo likumprojektu "Grozījumi Rīgas domes atlaišanas likumā" pirmajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi Rīgas domes atlaišanas likumā" atbalstīšanu pirmajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! *(Dep. V. Agešins: "Nav, ko teikt!" Starpsauciens: "Nav pamatojuma!")* Lūdzu rezultātu! Par - 63, pret - 13, atturas - 1. Likumprojekts pirmajā lasījumā atbalstīts.

Lūdzu noteikt priekšlikumu iesniegšanas termiņu otrajam lasījumam un laiku, kad likumprojekts tiks izskatīts otrajā lasījumā Saeimas sēdē.

M. Šteins. Priekšlikumu iesniegšanas termiņš - 15 minūtes. Izskatīšana - Saeimas ārkārtas sēdē šī gada 20. martā.

Sēdes vadītāja. Citu priekšlikumu nav. Tātad priekšlikumu iesniegšanas termiņš ir 15 minūtes. Izskatīšana - Saeimas 20. marta ārkārtas sēdē.

Paldies.

Nākamais darba kārtības jautājums - likumprojekts **"Grozījums Invaliditātes likumā"**, pirmais lasījums.

Sociālo un darba lietu komisijas vārdā - deputāte Anda Čakša. Lūdzu!

A. Čakša (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Cienījamie kolēģi! Cienījamā sēdes vadītāja! Sociālo un darba lietu komisija izskatīja likumprojektu "Grozījums Invaliditātes likumā". Šis likumprojekts "Grozījums Invaliditātes likumā"... Tātad mērķis ir novērst situācijas, kad personas ar invaliditāti sakarā ar Covid-19 ierobežojošajiem pasākumiem zaudē tiesības uz sociālo nodrošinājumu.

Grozījums Invaliditātes likumā ietver izmaiņas pārejas noteikumu 9. punkta redakcijā, kas nosaka: "Ja personai laikposmā, kad valstī ir izsludināta ārkārtējā situācija, vai triju mēnešu laikā pēc ārkārtējās situācijas atcelšanas vai noteiktā termiņa beigām beidzas Valsts komisijas iepriekš izdotā administratīvā akta darbības termiņš un nav iesniegti nepieciešamie dokumenti invaliditātes ekspertīzes veikšanai, minētā administratīvā akta darbības termiņš tiek pagarināts uz laiku līdz sešiem mēnešiem, bet ne ilgāk kā līdz jauna administratīvā akta izdošanai konkrētās personas lietā."

Sociālo un darba lietu komisijā šis likumprojekts tika atbalstīts steidzamības kārtā.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Tātad komisija arī šo likumprojektu ierosina atzīt par steidzamu.

Mums vispirms ir jābalso par likumprojekta steidzamību.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījums Invaliditātes likumā" atzīšanu par steidzamu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 79, pret un atturas - nav. Likumprojekts par steidzamu atzīts.

A. Čakša. Tā. Likumprojekts pirmajā lasījumā komisijā tika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījums Invaliditātes likumā" atbalstīšanu pirmajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 81, pret un atturas - nav. Likumprojekts pirmajā lasījumā atbalstīts.

Lūdzu noteikt priekšlikumu iesniegšanas termiņu otrajam lasījumam un laiku, kad likumprojekts tiks izskatīts otrajā lasījumā Saeimas sēdē.

A. Čakša. Priekšlikumu iesniegšanas termiņš - 15 minūtes. Otrā lasījuma izskatīšana - Saeimas 20. marta ārkārtas sēdē.

Sēdes vadītāja. Tātad citu priekšlikumu nav. Priekšlikumu iesniegšanas termiņš likumprojektam - 15 minūtes. Izskatīšana otrajā lasījumā - šā gada 20. marta ārkārtas sēdē.

Paldies.

Nākamais darba kārtības jautājums - likumprojekts **"Grozījums likumā "Par maternitātes un slimības apdrošināšanu""**, pirmais lasījums.

Sociālo un darba lietu komisijas vārdā - deputāts Andris Skride. Lūdzu!

A. Skride (AP!).

Paldies.

Kolēģi! Tad "Grozījums likumā "Par maternitātes un slimības apdrošināšanu""... Likumprojekta būtība ir tāda: ja cilvēks saslimst ar Covid-19 vai atradīsies karantīnā šīs slimības dēļ, darba nespēju viņam apmaksās valsts - un jau no otrās dienas.

Komisija šo likumprojektu atzina par steidzamu.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Tātad arī šo likumprojektu komisija ierosina atzīt par steidzamu.

Mums ir jābalso par steidzamību.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījums likumā "Par maternitātes un slimības apdrošināšanu"" atzīšanu par steidzamu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 80, pret un atturas - nav. Likumprojekts par steidzamu atzīts.

A. Skride. Komisija arī vienbalsīgi atbalstīja likumprojektu pirmajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījums likumā "Par maternitātes un slimības apdrošināšanu"" atbalstīšanu pirmajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 79, pret un atturas - nav. Likumprojekts pirmajā lasījumā atbalstīts.

Lūdzu noteikt priekšlikumu iesniegšanas termiņu otrajam lasījumam un laiku, kad likumprojekts tiks izskatīts otrajā lasījumā Saeimas sēdē. Lūdzu!

A. Skride. Komisija lūdz noteikt priekšlikumu izskatīšanas termiņu - 15 minūtes, izskatīšanu - Saeimas 20. marta sēdē.

Sēdes vadītāja. Tātad citu priekšlikumu nav. Arī šim likumprojektam priekšlikumu iesniegšanas termiņš ir 15 minūtes, un izskatīšana otrajā lasījumā ir Saeimas 20. marta ārkārtas sēdē.

Paldies.

Nākamais darba kārtības jautājums - likumprojekts **"Grozījums Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā"**, pirmais lasījums.

Sociālo un darba lietu komisijas vārdā - deputāte Anda Čakša. Lūdzu!

A. Čakša (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Cienījamie kolēģi! Cienījamā sēdes vadītāja! Saeimas Sociālo un darba lietu komisija izskatīja likumprojektu "Grozījums Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā", kas nosaka... un kā mērķis ir noteikt kārtību, kā rīkoties ārkārtējā situācijā, ja šajā periodā personai beidzas trūcīgās vai maznodrošinātās ģimenes (personas) statusa derīguma termiņš, kā arī noteikt kārtību, ja personai statuss tiek piešķirts no jauna, kas nozīmē, ka Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā tiek pārskatīts 37. pants un tiek pārskatīti šie... piešķiršanas nosacījumi ārkārtējā situācijā.

"(1) Ja pašvaldības sociālais dienests ir izsniedzis ģimenei (personai) izziņu, kas apliecina, ka tā atzīta par trūcīgu, maznodrošinātu vai par maznodrošinātu atbilstoši atbalsta saņemšanas nosacījumiem, ko noteicis Eiropas Atbalsta fonds vistrūcīgākajām personām (..) un šīs izziņas derīguma termiņš beidzas laikā, kad valsts teritorijā ir izsludināta ārkārtējā situācija, tad šīs izziņas derīguma termiņš ir uzskatāms par pagarinātu uz ārkārtējās situācijas laiku un vienu kalendāra mēnesi pēc ārkārtējās situācijas beigām.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētajā laikposmā ģimenei (personai) saglabājas visi pašvaldības un valsts piešķirtie pabalsti un atvieglojumi, uz kuriem šai ģimenei (personai) ir tiesības kā trūcīgai vai maznodrošinātai.

(3) Persona, kurai no jauna nepieciešams noteikt atbilstību trūcīgas vai maznodrošinātas ģimenes (personas) statusam vai kura nonākusi krīzes situācijā, pašvaldības sociālajā dienestā vēršas attālināti (izmantojot e-pastu vai ievietojot iesniegumu tam speciāli paredzētā kastītē). Pašvaldības sociālais dienests valsts un pašvaldību informācijas sistēmās pārbauda iesniedzēja atbilstību attiecīgajam statusam, nepieprasot papildu dokumentus, un pieņem lēmumu par atbilstošā statusa noteikšanu vai atteikumu to noteikt, vai par atbalstu krīzes situācijā."

Sociālo un darba lietu komisija izskatījusi pirmajā lasījumā un vienbalsīgi noteikusi steidzamību.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Tātad komisija ierosina arī šo likumprojektu atzīt par steidzamu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījums Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā" atzīšanu par steidzamu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 79, pret un atturas - nav. Likumprojekts par steidzamu atzīts.

A. Čakša. Paldies.

Tāpat Sociālo un darba lietu komisijā likumprojekts vienbalsīgi tika apstiprināts pirmajā lasījumā.

Lūdzu arī jūs to atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījums Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā" atbalstīšanu pirmajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 80, pret un atturas - nav. Likumprojekts pirmajā lasījumā atbalstīts.

Lūdzu noteikt priekšlikumu iesniegšanas termiņu otrajam lasījumam un laiku, kad likumprojekts tiks izskatīts otrajā lasījumā Saeimas sēdē.

A. Čakša. Priekšlikumu iesniegšanas laiks - 15 minūtes. Likumprojekta otrais lasījums - Saeimas 20. marta ārkārtas sēdē.

Sēdes vadītāja. Tātad citu priekšlikumu nav. Priekšlikumu iesniegšanas termiņš likumprojektam ir 15 minūtes, izskatīšana otrajā lasījumā - Saeimas šā gada 20. marta ārkārtas sēdē.

Paldies.

Nākamais darba kārtības jautājums - likumprojekts **"Par valsts apdraudējuma un tā seku novēršanas un pārvarēšanas pasākumiem sakarā ar Covid-19 izplatību"**, pirmais lasījums.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - deputāts Mārtiņš Bondars. Lūdzu!

M. Bondars (AP!).

Cienītā sēdes vadītājas kundze! Cienītās kolēģes! Godātie kolēģi! Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija ļoti rūpīgi izskatīja likumprojektu "Par valsts apdraudējuma un tā seku novēršanu un pārvarēšanas pasākumiem sakarā ar Covid-19 izplatību" pirmajā lasījumā. Vienbalsīgi, protams, komisija virzīja to uz Saeimas sēdi un vienbalsīgi arī lūdza steidzamību.

Bet, pirms es pabeidzu ziņojumu, vēlos jums teikt sekojošu lietu, ka rūpīgā izskatīšanā finanšu ministrs mums ļoti cītīgi izstāstīja to, kādā priviliģētā situācijā šajā ļoti nevienkāršajā situācijā atrodas Latvija, jo Latvijas valsts kasē ir viens miljards eiro, kas ir faktiski piesaistīti līdzekļi. Šajā brīdī ir aizņemti... aizslēgti finanšu tirgi, jo finanšu tirgos notiek ļoti maz kas. Pēc būtības ar finansēm saistītie ļaudis šobrīd skatās pēc tā likviditātes spilvena, ko valsts var šajā brīdī piesaistīt, lai labāk finansētu tās nepieciešamības, kuras radīsies šajā pirmajā, otrajā un trešajā vilnī.

Tas ir - sākot no atbalsta dīkstāvē gan uzņēmumiem, gan darbiniekiem. Vispirms gan darbiniekiem. Tas ir saistībā ar kritiski svarīgo infrastruktūru, kā, piemēram, lidosta, par kuru minēja mūsu opozīcijas kolēģe Dana Reizniece-Ozola un kuru līdz šim nebija iespējams iekļaut nekādos sarakstos un atbalstos. Paldies Danai Reizniecei-Ozolai, ka vērsa uzmanību, un tas patiešām bija jauki. Gluži tāpat kā Vjačeslavam Dombrovskim... priekšlikumi par 2. pensiju līmeņa atlikšanu uz laiku un tā tālāk... Tā ka komisijas darbā bija daudz priekšlikumu. Koronavīruss ir izdzēsis līnijas starp pozīciju un opozīciju, un visi mēs ļoti draudzīgi kā vienmēr strādājam... Kā pirms koronavīrusa, vai ne?

Kolēģi, arī jūs es lūdzu atbalstīt steidzamību, arī jūs es lūdzu atbalstīt likumprojektu pirmajā lasījumā.

Bet, laikam visu pēc kārtas, vai ne?

Sēdes vadītāja. Jā, paldies.

Tātad deputāti ir pieteikušies debatēm.

Tā kā komisija ierosina likumprojektu atzīt par steidzamu, mums vispirms ir jābalso par steidzamību.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Par valsts apdraudējuma un tā seku novēršanas un pārvarēšanas pasākumiem sakarā ar Covid-19 izplatību" atzīšanu par steidzamu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 79, pret - nav, atturas - nav. Likumprojekts par steidzamu atzīts.

Sākam debates.

Pirmais debatēs pieteicies finanšu ministrs Jānis Reirs. Lūdzu, ministra kungs!

J. Reirs (finanšu ministrs).

Labdien, kolēģi! Augsti cienījamā sēdes vadītājas kundze! Godājamie Saeimas deputāti! Kolēģi! Latvijas ekonomika līdz šim ir attīstījusies sabalansēti. Tomēr šobrīd Covid-19 izraisītā krīze ir satricinājusi arī mūsu ekonomikas vidi, un šis ekonomiskais šoks, izmantojot dažādos instrumentus, ir maksimāli... bez lieliem zaudējumiem jāpārcieš. Tāpēc tieši patlaban, krīzes situācijā, Latvija var izmantot Valsts kases kontā pieejamo finansējumu, lai nodrošinātu nepieciešamo atbalstu uzņēmumiem un strādājošajiem. Šis atbalsts būs mērķtiecīgs. Valsts sniegs nepieciešamo atbalstu gan veselības nozarei, gan pārējām nepieciešamajām nozarēm un ieviesīs nepieciešamos atbalsta pasākumus, lai ekonomiskais šoks ir pēc iespējas ierobežotākā apjomā un lai tam nav ilglaicīga efekta uz ekonomiku kopumā.

Šo atbalstu valsts varēs nodrošināt, palielinot valsts budžeta deficītu, lai maksimāli mazinātu Covid-19 krīzes sekas tautsaimniecībā, kā arī mūsu mājsaimniecībās. Tiks atjaunota "Altum" garantija un kreditēšanas programma. Tātad šeit krīzes skartajiem uzņēmumiem divās programmās būs pieejami kopsummā 950 miljoni garantijas... 950 miljonu eiro apjomā garantijas līdzekļi. Šīs garantijas tiks izsniegtas un izmantotas trijos veidos.

Pirmais. Tiem uzņēmumiem, kuru kredīti pēc definīcijas būtu kvalificējami kā uzraugāmie vai zemākas kvalitātes un bankas neatprasītu šos kredītus atpakaļ, valsts stāsies un garantēs šos kredītus un kredītu apjomus, lai uzņēmums varētu finansēt savu tālāko attīstību... nevis attīstību, bet noturēties uz ūdens.

Otrais. Ļoti nozīmīga kreditēšana ir arī ikdienas darbiem, apgrozāmajiem līdzekļiem, lai uzņēmēji varētu iepirkt dažādas izejvielas, samaksāt atalgojumu, lai varētu saņemt garantijas par nosūtītiem eksportā... nosūtītām eksportā precēm un saņemt finansējumu, ja šo preču apmaksa kavējas.

Trešais. Varbūt tāds nedaudz dīvains šim laikam. Ir arī uzņēmumi, kuri strauji attīstīsies, un tiem ir nepieciešama pārprofilācija, līdzekļi, lai iegādātos pamatlīdzekļus, lai veiktu investīcijas, lai... Ir arī paziņojumi par to, ka daži uzņēmumi ņem papildu jaunus darbiniekus.

Tāpat arī, ja runājam par līdzekļiem, mēs esam ceļā uz Eiropas Savienības fondu pārstrukturēšanu. Šeit ir 600... apmēram 600 miljonu neizmantoto līdzekļu, kurus mēs varētu izmantot tādiem projektiem, kas ļautu vēlāk pārvarēt šīs krīzes sekas. Mēs esam ietvēruši normu, ka pašnodarbinātajiem iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksājums, kas pašreiz ir avansā, ir atceļams. Tātad varēs maksāt pēc fakta.

Mēs arī esam mainījuši kārtību, kādā PVN tiek atmaksāts... pārmaksātā PVN daļa tiek atmaksāta mazajiem uzņēmumiem. Ja iepriekš kārtība bija tāda, ka Valsts ieņēmumu dienests uzskaitīja līdzekļus gada laikā un tad vienreiz pārskaitīja, tad tagad mazie uzņēmēji saņems šos līdzekļus katru mēnesi pēc faktiski patērētiem un atmaksātiem nodokļiem. Šādi uzņēmumu rīcībā nonāks vēl papildu 60 miljoni eiro, kas ir pievienotās vērtības nodoklis, kurš nenonāks līdz valsts budžetam.

Tāpat arī tagad jūs apstiprinājāt pirmā lapā... pirmajā lasījumā slimības vai darbnespējas lapu apmaksu tiem darba ņēmējiem, kuru darbs tiks tieši ietekmēts vīrusa dēļ.

Ļoti svarīga vienošanās notika šodien. Mēs esam panākuši kopā ar komercbanku pārstāvjiem, ar finanšu nevalstisko sektoru... Un bankas šodien apliecināja gatavību rīkoties atbildīgi un ātri, lai pasargātu savus klientus no krīzes radītajām tiešajām sekām un dotu iespēju atveseļoties. Bankas nodrošinās kredītbrīvdienas gan privātpersonām, gan uzņēmumiem. Lai par šo varētu vienoties, tad tiem, kam ir grūtības atmaksāt, obligāti ir nepieciešams vērsties bankā un vienoties par šiem nosacījumiem. Bet šāda iespēja ir un no šodienas pastāv visās lielākajās komercbankās.

Vakar vadība... valdība apstiprināja speciāli terminētu likumprojektu "Par valsts apdraudējuma un tā seku novēršanas un pārvarēšanas pasākumiem saistībā ar Covid-19 izplatību". Mērķis ir noteikt pasākumus, īpašos atbalsta mehānismus, kā arī krīzes izdevumus, kas tieši saistīti ar Covid-19 izplatīšanās ierobežošanas finansēšanu. Plānots, ka regulējums stāsies spēkā ar atpakaļejošu datumu, tas ir, ar 12. martu, kad valstī tika izsludināta ārkārtējā situācija.

Šeit, likumprojektā, ir paredzēti konkrēti pasākumi. Par dažiem es jau esmu runājis, bet vislielāko strīdu izraisīja atbalstāmās nozares - vai šo dīkstāves pabalstu pielietot visām nozarēm vai tomēr veidot atbalstāmās nozares. Finanšu ministrija sadarbībā ar Ekonomikas ministriju... Ministru kabinetā sadarbībā ar mūsu valsts pārvaldes institūcijām, kas ir Valsts ieņēmumu dienests, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra, mēs izvēlējāmies veidu, ka pirmām kārtām ir jāpalīdz tiem uzņēmumiem un uzņēmumu grupām, kuri ir tieši cietuši no krīzes un šī tiešā... tiešā ietekme ir valdības lēmumi par ārkārtējās situācijas izsludināšanu. Tātad ir nozares, kuras ar šā lēmuma pieņemšanu... kuru apgrozījums ir nulle. Tās ir pirmās nozares, kuras mēs esam nosaukuši, ka mēs gribam viņiem palīdzēt.

Mēs saprotam arī situāciju, ka pakāpeniski šis saspīlējums pieaug un arvien vairāk nozares jūt šo domino efektu. Tādēļ mēs šo dokumentu nepieņemam uz gadu vai diviem gadiem. Šis dokuments tiks labots, un sadarbībā ar mūsu sociālajiem partneriem - Latvijas Darba devēju konfederāciju, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienību, uzņēmumu pārstāvjiem, Latvijas Rūpniecības un

tirdzniecības kameru - regulāri tiks papildināti Ekonomikas ministrijas izstrādātie noteikumi par šīm nozarēm, kuras tiks definētas kā īpaši skartās.

Lai būtu fleksibilitāte, mēs likumprojektā esam paredzējuši arī, ka Ministru kabinets, izvērtējot ekonomisko situāciju, var noteikt kritērijus un kārtību, kādā uzņēmumiem var tikt piešķirti šajā likumā noteiktie pasākumi un īpašie atbalsta mehānismi.

Kāpēc mēs izvēlējāmies šādu ceļu? Pirmkārt, šādu bezprecedenta palīdzību gan finanšu apjomā, gan ieguldītā darba apjomā Latvija nekad nav piedzīvojusi. Tātad mūs... Uz šo dienu mēs esam savākuši divus miljardus eiro gan finanšu instrumentos, gan tiešā palīdzībā. Otrkārt, mēs esam izvēlējušies šo palīdzību par dīkstāvēm sniegt nevis uzņēmējiem, bet katram konkrētajam strādājošajam, kurš ir dīkstāvē. Un iestāde, kas samaksās šo dīkstāves naudu, ir Valsts ieņēmumu dienests.

Tātad mums pirmām kārtām vajag ieviest procedūru un tehnoloģiju, lai mēs varētu raiti sākt maksāt šos pabalstus. Un tikai saprotami, ka šie maksājumi ir tieši tajās nozarēs, kuras ir cietušas no valdības pieņemtajiem lēmumiem, pamatoti pieņemtajiem lēmumiem, par krīzes stāvokļa vai ārkārtējās situācijas ieviešanu.

Tālāk. Jau rīt, parīt, pirmdien, mēs gatavosim nākamās nozares. Ekonomikas ministrija 2. panta ietvaros gatavos divus Ministru kabineta noteikumus. Tātad pirmos par šīm nozarēm, kas ir jāatbalsta jau uzreiz. Valsts ieņēmumu dienests sāks darbību, izstrādās procedūras. Un otros noteikumus, kur būs izvērtēti kritēriji un kārtība. Tātad gan viens, gan otrs, bet mums ir nepieciešams laiks, lai šīs nozares, kas ir definētas šajā likumprojektā kā ieteikums Ekonomikas ministrijai, rakstot Ministru kabineta noteikumus, šīs visas nozares pārsvarā ir mazais bizness... un sociāli vismazāk aizsargātās.

Tātad šīs ir profesijas, kur tiešām apmaksa ir tuvu vidējai, tuvu minimālai un nedaudz uz augšu. Līdz ar to šeit ir nepieciešama uzreiz steidzama palīdzība, kura mums ir jāsniedz, bet ļaujot izstrādāt arī kritērijus un noteikt kārtību, kādā uzņēmumi saņem palīdzību nākotnē. Šeit es nerunāju par mēnešiem, šeit es runāju par nedēļām, šeit es runāju par dienām. Mums līdz marta beigām vai līdz 10. aprīlim ir pilnībā jāsaprot un jau martā jāsāk maksāt, bet aprīlī jāsaprot ir situācija. Tas sakrīt ar to laiku, kad darbinieks saņemtu atalgojumu par martu.

Kolēģi, šāda diskusija mums bija valdībā, šāda diskusija mums bija komisijā, Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā, un mēs lūdzam atbalstīt šādu risinājumu. Mēs lūdzam...

Es arī gribu apliecināt, ka mēs izvērtēsim valdībā visus priekšlikumus, kas tiek iesniegti, un, kā jau es dzirdēju, nododot komisijai šo likumprojektu, jau ir iestrādāti ieteikumi no politiskām partijām. Mēs arī to turpināsim darīt, bet lūgums ir Saeimā atbalstīt tos... to variantu un tos uzstādījumus, kādi ir valdībā, jo mēs esam to saskaņojuši. Mēs esam saskaņojuši gan ar Tieslietu ministriju, gan citām ministrijām, un mums ir pilnībā skaidrs, ko mēs gribam izdarīt un kā mēs to darīsim. Ja mēs mainām, grozām, mēs varam dažreiz sagrozīt tā, ka neesam to izvērtējuši un var būt kādas blaknes.

Paldies, kolēģi, par uzmanību.

Lūdzu atbalstīt likumprojektu pirmajā lasījumā. Lūdzu atbalstīt steidzamību un arī pēc tam nākamajā sēdē otrajā lasījumā.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies, ministra kungs.

Turpinām debates.

Vārds deputātam Ivaram Zariņam. Lūdzu!

I. Zariņš (SASKAŅA).

Labdien, kolēģi! Es nerunāšu par to, netērēšu laiku tam, cik šis likumprojekts ir nepieciešams, cik daudz mēs pareizas lietas... šeit tiek paredzēts ietvert. Es runāšu par to, kas šinī likumprojektā būtu jāuzlabo, jeb par to, kā šinī likumprojektā trūkst.

Viena no lietām, par ko es tomēr gribētu runāt, - pirmām kārtām tas ir par to, kādā griezumā šis atbalsts tiks sniegts. Es kategoriski nepiekrītu tam priekšlikumam, kas tika teikts, ka atbalstam būtu jābūt nozaru griezumā.

Pamatošu to, kāpēc, manuprāt, pareizais skatījums būtu nevis nozaru griezums, bet uzņēmumu griezums. Pēc būtības arī finanšu ministrs tad, kad viņš šeit bija, viņš teica: "Kāpēc mēs gribam nozaru griezumu, ja mēs gribam ātrāk palīdzēt uzņēmumiem? Galu galā atbalsts tiks sniegts nevis nozarēm, bet uzņēmumiem."

Kāpēc tik svarīgi ir skatīties uzņēmumu griezumā? Jo, pirmkārt, šis pats atbalsts ir sniegts uzņēmumu griezumā, otrkārt, ir tas, ka šī krīze pat katrā nozarē uzņēmumus skar dažādi. Vienam uzņēmumam šis atbalsts var būt kritisks, otram - ne tik kritisks. Savukārt kādā citā nozarē, kur jūs uzskatāt, kurai nevajag sniegt atbalstu, tur šīs problēmas ir sākušās un jau samilst.

Proti, kas notiek situācijā, ja jūs nosakāt šo nozaru griezumu? Pēc būtības jūs nevis palīdzat, bet sarežģījat sev šo situāciju. Jo tanīs nozarēs... Jo, kā jūs paši to pareizi atzīmējāt, ir svarīgi ātri sniegt atbalstu. Savukārt, ja jūs sākat tagad šo birokrātiju, ko jūs esat jau uztaisījuši... paredzat uztaisīt par katru nozari atsevišķi lemt, plus paralēli jūs nedodat iespēju tiem uzņēmējiem, kuriem reāli ir visas krīzes pazīmes, bet kuri nav šinīs sarakstos (es varu pateikt, pirmām kārtām tie jau būs tie multinozares uzņēmumi, kuriem jau reāli sākas šīs problēmas), - jūs jau radāt šo spriedzi viņiem, radāt jau zaudējumus, kuri viņiem samilzīs. Pēc tam, kad jūs viņus iekļausiet šinī krīzes skartajā nozarē, mums visiem izmaksās jau būs jāmaksā daudz vairāk. Tāpēc tā ir principiāla kļūda - pašlaik izvēlēties šo nozaru griezumu, nevis uzņēmumu griezumu. Kāpēc arī... Vēl viens aspekts ir tas, ka šāda pieeja radīs papildu fiskālo slodzi, ko mums visiem vajadzēs samaksāt daudzu un daudzu miljonu apmērā.

Otrs aspekts. Tas ir tas, ko es minēju, - tā ir pārredzamība.

Uzņēmējam ir svarīgi saprast, ar ko viņš var rēķināties. Ja viņš tagad sēž gaidīšanas sarakstā un nezina - būs viņš šinī nozarē, nebūs šinī nozarē, kad viņš būs -, viņš nevar prognozēt savu darbību. Ko viņš sāks darīt? Viņš sāks minimizēt savas izmaksas, tātad radīs papildu problēmas, papildu slodzi uz sociālo budžetu, pēc tam uz valsts budžetu ar savu rīcību... Tikai tāpēc, ka jūs būsiet izdomājuši šo nozaru griezumu, nevis uzņēmumu griezumu. Šis nozaru griezums vēl ir absurds no tā konteksta, ka jūs tik un tā, kad piešķirsiet atbalstu, jūs jau dosiet nevis automātiski visai nozarei, jebkam un jebkādā daudzumā, bet pēc kaut kādiem kritērijiem. Tad kāpēc gan šos kritērijus uzreiz neielikt un pēc tiem arī nesākt sniegt bez šiem... atvainojos, stulbajiem nozaru griezumiem.

Savukārt, ja jūs tik tiešām acīm redzami redzat, ka ir kāda nozare, kurai tiešām nevajadzētu sniegt atbalstu, tad izejam no pretējā. Ja jūs gribat saglabāt šo iespēju pa nozarēm spēlēties, vienkārši

pasakām, ka pēc noklusējuma atbalsts ir visām nozarēm, bet Ministru kabinets nosaka tās nozares, kurām atbalsts netiek sniegts, kuras neiekļāva, pašlaik, teiksim, azartspēļu nozari. Es domāju, ka tur nevajag atbalstu... Tiešām bankām atrasties nevajag. Pašlaik es neredzu tādu nepieciešamību. Iespējams, vēl ir nozares. Izdarām šādā veidā, jo pretējā gadījumā nav neviena argumenta.

Vienīgais arguments, kas šeit paliek, kad šie birokrātiskie jautājumi... lēmumi par ļoti lielām naudas summām... Tie ir vienkārši korupcijas riski, ka tas tiek darīts ar mērķi, lai pēc tam īstenotu nopietnas korupcionālas shēmas, tas ir, lai šo naudu varētu noplūdināt tur, kur kādam būs, teiksim tā, panākts politiskais darījums.

Ja tas tā nav, kolēģi, es aicinu... un es iesniegšu šādu priekšlikumu, ka šim atbalstam ir jābūt pēc kritērijiem, nevis pēc nozarēm. Tie, kas kvalificējas šiem kritērijiem, tie arī ir tiesīgi saņemt atbalstu.

Vēl viena principiāla lieta, kas jāmaina šinī likumprojektā, - attiecībā uz šo dīkstāves atbalstu, kas ir saistīts ar darbinieku samaksu. Absolūti nesaprotams un absolūti neloģisks ir šis priekšlikums, ka tiek uzlikti griesti ne vairāk kā 700 eiro. Tātad pats princips, ka kaut kāds atbalsts tiek sniegts darbiniekiem, kuriem jāiet šinī dīkstāvē... 75 procenti, manuprāt, ir loģisks un samērīgs, bet noteikt griestus 700 eiro - tas ir pilnīgs absurds. Ko jūs iegūstat? Attiecībā uz tiem, kuri ir tiešām strādājuši un saņēmuši šīs lielākās algas, kur tiešām kvalificēts darbaspēks: jūs uzskatāt viņus par idiotiem? Viņi pateiks: "Jā, mēs ejam dīkstāvē un saņemsim 700 eiro?" Nē, viņi visi uzreiz iesniegs bezdarba... pieteiksies uz bezdarbniekiem un saņems pilnā apmērā... to, kas viņiem pienākas, un tā summa būs krietni lielāka. Un rezultātā mēs nevis ieekonomēsim tādā veidā, bet tieši radīsim papildu lielu caurumu sociālajā budžetā. Jūs, protams... ja man ir alga 2000 eiro, tad es neparakstīšos uz tiem 700 eiro, es pieteikšos bezdarbniekos un paņemšu to, kas man pienākas saskaņā ar bezdarbnieku līgumu, tas ir, praktiski visu šo pilno algu.

Līdz ar to otrs mans priekšlikums ir noņemt šos 700 eiro.

Paralēli to, ko es piedāvātu: padomāt par tādām lietām šinī likumprojektā, ka... iespējams, ka tie cilvēki, kuri paliek dīkstāvē... paskatīties... paskatīties uz šo situāciju, ko mums tagad dod krīze, nevis tikai kā uz izaicinājumu, kā uz problēmām, bet arī patiesībā kā uz vienu lielu iespēju. Pateicoties tam, ka tagad parādīsies šī dīkstāve un cilvēkiem būs iespēja... papildu brīvais laiks, tā ir iespēja, kā sākt viņus pārprofilēt, piedāvāt viņiem apgūt prasmes, kuras viņiem varētu noderēt, mums veidojot šo jauno līmeņa... augstākas produktivitātes ekonomiku, pieņemsim, apgūt IT prasmes. Un šeit es gribētu redzēt sadarbību ar... valdībai ar nozari, ar uzņēmējiem, kur paralēli varētu palaist tiešām šinī laikā kaut kādas iespējas tiešsaistē, jo kur gan vēl ne... ja ne IT lietas varētu apgūt tiešsaistē, kuras cilvēki varētu paralēli sākt mācīties. Un tādā veidā mēs, iespējams, varētu paralēli sākt risināt šo problēmu, kas mums ir, šo milzīgo izaicinājumu, šo nepietiekamo piedāvājumu, darbaspēka piedāvājumu... IT nozarei. Tā kā... tā ir viena no idejām.

Tālāk, ja mēs paskatāmies, mums ir vēl problemātika, kura tūlīt samilzīs... viena no nozarēm būs masu mediji, kuriem arī... saskaņā ar... ir tāda paradoksāla situācija... teiksim, jūs paskatieties: manuprāt, pašlaik mediju saturs tiek tērēts, kā nekad, sabiedrība seko līdzi, taču medijiem ienākumi krītas... krītas tāpēc, ka nav reklāmu. Reklāmas nedod uzņēmēji, tāpēc ka viņi saprot, ka nu sākas problēmas tautsaimniecībā, līdz ar to viņiem nav motivācijas. Pirmais, ko viņi apgriež... apgriež mārketinga izdevumus.

Bet man ir piedāvājums: nevis, ka jūs tagad to naudu, ko jūs plānojat pa taisno dot medijiem... vienkārši iemest iekšā, bet dodam viņu celt... reklāmas budžetiem. Pasakām, ka visiem uzņēmējiem, kuriem tagad ir idejas, kuri ir izdomājuši, kā viņi varētu kaut ko jaunu savā biznesā

palaist: “Lūk, šeit ir nauda jūsu mārketinga izdevumiem, jūsu reklāmai!” Teiksim, valsts apmaksā 80... nu, 90 kaut vai procentu apmērā, bet jūs pieliekat savus 10 vai 20 procentus, un tādā veidā mēs panākam, ka šīs mediju problēmas nevis tiek finansētas simtprocentīgi no budžeta, bet arī uzņēmēji tanī visā piedalās, plus mēs vēl panākam to, ka tautsaimniecībai iedodam kaut kādu atveseļojošo efektu, tas ir, ka šīs papildu iespējas tiek palaistas, teiksim, kāds... sabiedriskās ēdināšanas iestāde, kurai... kurai nav klientu, bet tā ir izdomājusi, teiksim, kā varētu tiešsaistē kaut ko darīt, un par šiem saviem pakalpojumiem tai ir iespēja paziņot un tādā veidā iedarbināt savu biznesu, turpināt, kustināt... mazināt cilvēkus, kas būs dīkstāvē, mazināt savus zaudējumus, pateicoties tam, ka bija iespēja reklamēties.

Tā ka šī ir vēl viena... vēl viena no iespējām, kā radoši mēs varētu šo krīzi izmantot.

Tālāk, manuprāt, kolēģi, vēl viena lieta. Problemātika, ko jūs... tagad būs jums jārisina. Tas ir... to, ka daļa ekonomikas atrodas baltajā ekonomikā, daļa atrodas šinī pelēkajā ekonomikā vai pilnīgi ēnu ekonomikā. Un tagad ir jautājums: a ko mums darīt ar tiem, kas ir ēnu ekonomikā? Jo principā, ja mēs paskatāmies, viņi pašlaik sev ir izrakuši bedri. Ja mēs pasakām, ka jūs saņemsiet to, kas ir bijis līdz šim, ko jūs esat maksājuši, var sanākt tā, ka mēs radām nopietnu slogu... nopietnu slogu šiem cilvēkiem, kas ir bijuši šinī ekonomikā, kuru viņi nevarēs izturēt, un tas var tālāk novest pie sociālām sekām, kriminālās situācijas un tā tālāk, un tā tālāk. Iespējams, ka šeit mēs varam runāt par tādu kā lustrāciju tiem, kas ir bijuši ēnu ekonomikā, ka viņi to atzīst, ka viņi... jā, tur tas ir bijis, šis uzņēmums ir atradies ēnu ekonomikā un tam palīdzēs... palīdzēs kā baltās ekonomikas uzņēmumam ar nosacījumu, ka tas pēc tam turpina tālāk strādāt baltajā ekonomikā. Paralēli... iespējams, ka tās ir kaut kādas saistības, ko uzņēmums uz sevi uzņemas. Un tādā veidā mēs nevis vienkārši tagad palīdzam visiem pēc kārtas... vienkārši tāpat, bet palīdzam tiem, kuri tiešām ir gatavi palikt šinī ekonomikā, būt atbildīgi šīs sabiedrības un ekonomikas locekļi.

Nu un vēl viena tāda ļoti svarīga nianse, par ko, manuprāt, mums vajadzētu runāt šinī likumprojektā. Šodien dažas stundas atpakaļ jūs visi šeit stāvējāt kājās un aplaudējāt mediķiem par viņu pašaizliedzīgo darbu. Un tas ir maksimāli dīvaini, ka šinī likumprojektā mēs atrodam miljardus visām citām nozarēm, bet tos 60 miljonus, kas mediķiem bija apsolīti atalgojumam un kas ir ierakstīti likumā, mēs neesam paredzējuši joprojām. Atvainojiet, nu tā ir maksimālākā liekulība, nu tā ir vienkārši ņirgāšanās tādā ziņā vai nu vienkārši klajš politisks cinisms. Un es piedāvāju: ja jau mēs atrodam tagad miljardus visām citām nozarēm, tad atrodam vismaz to, kas mediķiem bija paredzēts likumā. Arī šādu priekšlikumu es iesniegšu. Un aicināšu to atbalstīt.

Vēl ko es aicinātu. Es aicinātu intensīvāku dialogu ar Latvijas bankām, ar komercbankām, es šeit domāju. Jo skaidrs, ka tās ir ērti iekārtojušās, tās ne ar ko negrib riskēt un principā no šīs situācijas pat iegūst. Tās negrib ēst savu rupjmaizi, tas ir, kreditēt mūsu uzņēmumus, jo, redziet, ir riski. Tagad mēs tām piedāvāsim medusmaizi - valsts garantijas -, zem kā to varēs darīt. Nu, protams, bankas zem tā būs gatavas darīt. Bet šeit tomēr ir jautājums par banku sociālo atbildību: cik tās ir sociāli līdzatbildīgas par mūsu ekonomiku, par to, kas šeit notiek? Ja tās ir vienkārši gatavas tikai pelnīt un no savas puses nav gatavas paciest kaut kādas neērtības, gatavas kaut kādās... piedalīties ar šo sociālo līdzatbildību, tad mums ir jautājums: vai mums tāda banku sistēma ir vajadzīga, vai šeit nav jāveic principiālas izmaiņas? Proti, iespējams, ka ir jādomā par kādu savu... nacionālās bankas veidošanu, ja mēs redzam, ka tās bankas, kas šeit ir, - tām principā neinteresē piedalīties... piedalīties šīs problemātikas risināšanā vispār nekādā ziņā.

Tālāk. Viena svarīga lieta, ko es gribētu, lai ministrs arī pastāsta: kā mēs nodrošināsim šos miljardus? Es saprotu, ka iespējas ir daudzas. Jā, es saprotu, ka iespējas ir daudzas. Tos var nodrošināt dažādi - var nodrošināt gudrāk, var nodrošināt ne tik gudri, tas ir, var nodrošināt lētāk, var nodrošināt dārgāk.

Viena no iespējām, ko esmu dzirdējis, ko Eiropas Centrālā banka gatavojas... 750 miljardu atbalsta programmu speciāli saistībā ar šo vīrusu. Kā mēs esam gatavi paņemt šo naudu? Jo vienkārši tāpat mums to nedos. Vai Latvijai, Latvijas valdībai jau ir plāns, kā mēs varēsim šo naudu paņemt, lai tā ienāktu mūsu ekonomikā, lai mēs varētu risināt... ne tikai uz to naudu, ne tikai uz mūsu pensionāru naudas, kas tagad stāv sapelnīta sociālajā budžetā, bet arī piesaistīt blakus līdzekļus? Jo, manuprāt, kolēģi, tā ir viena ļoti svarīga lieta, kas visiem ir jāsaprot. Pašlaik... ko es redzu? Es redzu, ka šeit atkārtojas iepriekšējās krīzes, teiksim tā, afēristiskie risinājuma varianti, proti, risināt šo krīzi uz sociālo, tīri uz sociālo budžetu. Jo savādāk es neredzu nevienu citu izskaidrojumu tam absurdajam priekšlikumam, kas pašlaik ir ielikts: ierobežot šīs dīkstāves atbalstu līdz 700 eiro. Jo ko tas nozīmē, mēs ļoti labi saprotam. Tātad visi tie, kuriem būs lielās algas, neies dīkstāvē. Viņi ies bezdarbniekos. Tas nozīmē, ka tas tiks izsmelts... sociālais budžets. Es saprotu, kāpēc tas tā tiek darīts: jo sociālajā budžetā mums ir pārtēriņš, pašlaik pārpalikums. Un tāpēc ir izdevīgi atkal šo spilvenu, kas bija sarūpēts pensionāru nākotnei, iztērēt. Iztērēt vienkārši ērti šīs krīzes risināšanai.

Un es aicinātu par to aizdomāties, vai tas ir pats atbildīgākais. Tāpēc, manuprāt, šīs ir principiālas... trīs principiālas lietas, kas mums ir... vismaz šīs trīs principiālās lietas, kas būtu jāparedz likumā, ar ko būtu jāgroza.

Pirmkārt, nekāds nozaru griezums. Tas ir uzņēmumu griezums. Skatāmies pēc kritērijiem, lai izslēgtu korupcijas iespējas. Ja mēs gribam tiešām kādas nozares izslēgt no šī, kas ir pamatoti... ko ministra kungs minēja, ka ne visām vajag... nosakām konkrēti, kuras tās būs, kurām nevajag. Kā es jau minēju, azartspēļu nozare. Noteikti tai nevajag pašlaik palīdzēt.

Tālāk. Otra lieta ir par šo dīkstāves atbalsta limitāciju. Ir jāizņem laukā tie 700. Loģiski atstāt tos 75 procentus un paralēli, iespējams, padomāt, ņemot vērā to, ka cilvēki atradīsies ilgstoši šinī dīkstāvē. Nebūsim... nelolosim ilūzijas! Tas, kā mēs pašlaik cīnāmies ar šo... ar šo vīrusu, tas diezgan ilgi turpināsies. Diemžēl šos pašizolācijas jautājumus mēs risinām pietiekoši neefektīvi, lai samilzinātu sev šo krīzi uz ilgu laiku. Tas nozīmē, ka paralēli vajadzētu padomāt par tiem cilvēkiem, kas atrodas dīkstāvē, piedāvāt viņiem alternatīvas iespējas. Viens bija par to, ko es minēju par šīm apmācībām, un otrs - ka viņi varētu, iespējams, piedalīties kaut kādās lietās, kuras būtu nepieciešamas krīzes apkarošanai, par kaut kādu papildu, iespējams, atalgojumu. Un tādā veidā motivēt, ka viņi nevis vienkārši ir izslēgti, atrodas dīkstāvē, bet dara kaut ko noderīgu priekš Latvijas sabiedrības, priekš mūsu ekonomikas. Iespējams, ka arī attiecībā uz to pašu infrastruktūru, ja mēs runājam kaut vai par šo pašu pašizolāciju, teiksim, par viesnīcu infrastruktūru, kas paliks tagad neizmantota, kuru varētu kaut kādā veidā izmantot. Protams, ņemot vērā visu, kas ir vajadzīgs... šos sanitāros un krīzes kritērijus.

Tā kā, kolēģi, aicinu būt atbildīgiem un šīs principiālās lietas atrisināt. Tātad uzņēmumu griezums, nevis nozaru griezums, noņemt nost šo minimālo kritēriju dīkstāvei, maksimālo kritēriju dīkstāvei un parūpēties par mediķiem. Nevis vienkārši ar aplausiem, bet ar reāliem lēmumiem, kurus mēs liekam izpildīt.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.

Turpinām debates.

Vārds Aizsardzības ministrijas parlamentārajam sekretāram Mārtiņam Staķim. Lūdzu!

M. Staķis (Aizsardzības ministrijas parlamentārais sekretārs).

Godātā sēdes vadītājas kundze! Es gan kā deputāts šobrīd runāšu... ne kā...

Sēdes vadītāja. Sistēmā jūs bijāt pieteicies kā parlamentārais sekretārs, tāpēc arī...

M. Staķis. Jā, godātie kolēģi! Vairāki pasaules līderi jau cīņu ar Covid-19 ir nosaukuši par karu. Un kara apstākļos lieliski sagatavots, perfekti izplānots, bet novēlots uzbrukums nes lielākus zaudējumus, lielākas neveiksmes, nekā varbūt nepilnīgi izplānots, varbūt ar kaut kādām detaļām, kas vēl nav kārtīgi izdomāts, bet toties laicīgs. Un, ja mēs vērtējam šo valdības piedāvāto plānu, tad noteikti tajā vēl ir, ko uzlabot. Droši vien tur ir detaļas, kuras tagad pilnveidot... bet ļoti svarīgi ir tas, ka mēs rīkojamies nekavējoties un šobrīd.

Un šis ekonomikas glābšanas plāns būs vitāli svarīgs atbalsts daudziem uzņēmumiem, lai tie noturētos virs ūdens. Arī daudziem darbiniekiem, kuri tiešā veidā saņems valdības atbalstu, lai pārciestu šos grūtos laikus. Un tas ir ļoti labs sākums.

Vienlaikus piedāvātajā ekonomikas glābšanas plānā ir iespējami arī uzlabojumi. No koronavīrusa krīzes ir cietusi visa valsts ekonomika, nevis tikai atsevišķas nozares. Nosakot atbalstāmos uzņēmumus, vairāk jāvērtē, es domāju, nevis tas, kādas nozares tie pārstāv, bet gan jāņem arī vēl citi kritēriji.

Es uzsveru, ka nākamajos soļos kā galveno kritēriju ir iespējams noteikt apgrozījuma kritumu, nevis nozari. Sarunās ar man zināmiem cilvēkiem, uzņēmumiem, es... un uzņēmējiem, esmu saklausījis tādu neziņu, izmisumu un arī tādu bezcerību. Un tie ir tādi, kas nepārstāv nozares, kuras šobrīd ir atzītas par īpaši cietušām. Tie paši ēdinātāji šobrīd saskaras ar to, ka vienkārši vairumtirgotāji nepiegādā produktus... un, kā zināms, vairumtirgotāji nav šobrīd atbalstāmo nozaru vidū. Taču arī viņiem, kolēģi, ir darbinieki, kuri jau tagad nesaņem algas, kuriem jāuztur ģimenes un jāmaksā kredīti.

Tāpat ir svarīgi atcerēties arī par NVO jeb nevalstiskajām organizācijām. Daudzas no tām darbojas sociālās aprūpes jomā. Un tieši NVO krīzes gadījumos var efektīvi palīdzēt tiem, kas ir nonākuši grūtībās. Šīs organizācijas var ātri mobilizēt un apmācīt daudzus brīvprātīgos. Latvijā ir cilvēki, kas ir gatavi kalpot sabiedrībai bez papildu atlīdzības, bet viņus ir jāpalīdz apgādāt, piemēram, ar aizsardzības līdzekļiem un... protams, arī nodrošināt NVO ar finansējumu.

Tā ka es aicinu jūs, kolēģi: atbalstīsim valdības piedāvājumu, taču vienlaikus jau sāksim strādāt arī pie tā uzlabošanas un papildināšanas.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Didzim Šmitam. Lūdzu!

D. Šmits (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Es atbalstīšu pirmajā lasījumā, bet lai es atbalstītu otrajā lasījumā, ir jānovērš šī, sauksim to par kļūdu: proti, nevis uzņēmumu, bet nozares... kā tagad ir paredzēts.

Es tiešām uzskatu (un tam nav nekāda sakara, ka es esmu opozīcijā) savādāk... es uzskatu, šī ir fundamentāla kļūda, kas visu šo labo ieceri, kā lai saka, padara ne par ko, ja ne vēl sliktāku. Es paskaidrošu dažas lietas šajā... Ļoti daudz arī Ivars Zariņš jau pateica, kam es lielā mērā visam piekrītu, bet uzņēmēji šodien pieņem lēmumus. Rīt ir sestdiena, svētdiena, viņi pieņems lēmumus

sestdien, svētdien. Tajā brīdī, kad mēs no šīs zāles aiziesim, būs uzņēmēju nozaru saraksts, kurus atbalsta, un tas nozīmē, ka būs tās, kuras neatbalsta... viņi pieņems citus lēmumus. *(Dep. I. Zariņš: "Precīzi!")* Viņi pieņems sliktus lēmumus Latvijas ekonomikai. Varbūt labus sev, starp citu, bet sliktus Latvijas ekonomikai. Viņi to izdarīs šovakar, rīt un parīt. Viņi negaidīs pirmdienu. Un, pat ja starp viņiem ir kāds, kas tic, ka šis nozaru saraksts tiks papildināts... un es nesaku, ka ministrs to negatavojas darīt, ja pat viņš saprot vienu elementāru lietu... ka tas beigsies ar visu *NASE*... kā saka, klasifikatorā iekļauto nozaru sarakstu. Visas būs jāiekļauj, es nezinu... labi, prostitūcija, ieroči un narkomānija varbūt ne. Es smejos drusciņ. Bet viss pārējais tur būs jāiekļauj. Un ko tas nozīmē? Ja mums nav skaidri kritēriji un visi ir iekļauti, visus izglābt nevarēs! Mūsu šodienas uzdevums ir iedvesmot nozares pārlaist šo krīzi, palīdzēt tām, bet galvenais: saprast, ka mēs... mums ir jānosargā ekonomikas mugurkauls, ka tad, kad šis murgs beigsies... kas sāks pirmie strādāt un maksāt nodokļus, un pildīt valsts budžetu.

Un vēl viena lieta, kas ir ne mazāk būtiska, ja pat ne vēl būtiskāka par to, ko es tikko teicu. Mūsu uzņēmēju organizācijas ir izstrādājušas savu skatījumu, savus kritērijus, savu pieeju. Es aptuveni zinu, kā tas tapa... tas nebija vienkāršs darbs. Tur arī bija iekšēji strīdi. Kā vienmēr kāds grib apsteigt rindu, kā jau visur. Viņi ir izstrādājuši... Pirmām kārtām, man liekas, tie ir ļoti saprātīgi. Otrām kārtām tur strādāja tiešām cilvēki, kas ir mūsu gudrākās galvas tautsaimniecībā.

Bet te ir viena būtiska lieta. Paņemam šo... Es jau teicu privāti Jānim Reiram: tev un valdībai, un visiem mums šodien vajag, lai šī... uzņēmēju organizācijas nostājas aiz valdības, nevis tai pretim. Nevis jācīnās tagad viņiem, bet jādabon ar visiem spēkiem viņi savā pusē. Viņiem ir priekšlikumi, es uzskatu, ka tie šobrīd ir kvalitatīvāki nekā tas, ko nes valdība, tā nav valdības kritizēšana. Paņemiet viņus, iekļaujiet savā komandā, uzlieciet atbildību - atbildību līdzparakstīt katru atbalstu, ko izsniegs viņu pārstāvētajās nozarēs, - līdzparakstīt! Galu galā pārceliet Ekonomikas ministriju uz LTRK. Tāpat premjers vada krīzi. Tas, ko viņam vajag: lai uzņēmēji stāv aiz viņa, lai viņas... lai viņam ir labākie padomi un reizē atbildība, ko uzņemas visi solidāri Latvijā.

Es nopietni... es aicinu: kaut vai mums jāsēž līdz naktij, izkoriģējam šo kļūdu. Un es ar lielāko prieku atbalstīšu otrajā lasījumā. Es atbalstīšu tagad pirmajā, bet izkoriģējam! Tas ir... Te nav pozīcijas, opozīcijas. Te ir veselais saprāts.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Turpinām debates.

Vārds deputātam Viktoram Valainim. Lūdzu!

V. Valainis (ZZS).

Jā... Kolēģi! Manuprāt, šis likumprojekts, protams, ir par ekonomiskiem jautājumiem.

Bet viena lieta gan. Manuprāt, nav normāli, ja šajā laika periodā... šodien mēs nebalsojam par ekonomikas ministru kā tādu. Tas nav normāli, ka šodien mums nav ekonomikas ministra. *(Dep. I. Zariņš: "Tas tieši glābj!")* Mums nav Ekonomikas ministrijā valsts sekretāra. Manuprāt, tas šīsdienas apstākļos un skatot tieši šo likumprojektu, īsti pareizi nav. Un te koalīcijai būtu jāspēj vienoties, vai tas ir kāds no... kāds no koalīcijas virzītiem, vai tas ir kāds bezpartejisks, vienalga, kāds, bet ministram šajā brīdī... kas pārstāv nozari, ir jābūt, ir jābūt uzņēmēju balsij, un tas viennozīmīgi ir ekonomikas ministrs.

Attiecībā par uzlabojumiem. Arī es iesniegšu šim pašam likumprojektam virkni priekšlikumu. Uzreiz varu pateikt: es ļoti nepārdzīvošu, ja šodien tie tiks noraidīti. Es saprotu, apzinos situāciju. Bet es ļoti ceru, ka tie līdz otrdienai tiks... valdībā tiks izvērtēti, apskatīti. Un... jo šie priekšlikumi ir tapuši... kurus es iesniegšu, lielā mērā pēc sadarbības... pēc pārrunām tieši ar pašvaldībām. Un, manuprāt, šobrīd pašvaldības ļoti daudz dara šī likuma kontekstā, un arī pašvaldībām ir līgumi ar uzņēmējiem, dažādas saistības, ko uzņemas, tās... tās pašas problēmas, kas ir arī valsts līmenī. Bet ir dažādas... dažādi griezumi tām problēmām. Un, manuprāt, šobrīd nav atrasts tāds veiksmīgs modelis, kā iesaistīt arī šī likuma tapšanā pašvaldības. Tas būtu... jāatrod veids, kā tās labāk iesaistīt. Šobrīd tā ļoti strauji tas notiek. Bet tas būtu tas, ko es aicinātu, kas būtu... manuprāt, nāktu visiem tikai par labu šie tiešām praktiskie priekšlikumi, kas varētu būt. Protams, es arī uzskatu, ka vairāk tomēr vajadzētu arī padomāt par... ne tikai par uzņēmumiem... un, protams, aiz katra uzņēmuma ir cilvēki... ir arī tie lēmumi, ko mēs esam pieņēmuši attiecībā par bezdarbnieku pabalstiem, kas gāja budžeta paketē, - samazinājums uz sešiem mēnešiem. Es domāju, šis jautājums būtu jāatgriež. Īpaši jādomā un jāizvērtē, strauji jāizvērtē, tā prakse, kas ir Itālijā. Mēs jau te ar kolēģiem pārrunājām. Viņiem ir prakse attiecībā uz tiem iedzīvotājiem, kas ir ēnu ekonomikā. Patīk vai nepatīk, bet viņi arī ir iedzīvotāji, un viņiem šie... neviens no šiem risinājumiem nesniedz iespēju kaut kādā veidā palīdzēt. Ir rasti risinājumi, vismaz Itālijā ir jau pieeja, kādā veidā to jautājumu risināt. Arī mums būtu jāpaskatās, kādā veidā palīdzēt. Diemžēl ir diezgan daudz cilvēku, kas tomēr darbojas ēnu ekonomikā, bet arī viņi nav pelnījuši tādu sodu, arī viņiem jāatrod kaut kāds risinājums, kādā veidā viņiem palīdzēt, kāda programma, vienalga kas, kur viņi varētu darboties.

Jā, labi, kolēģi, tas no manis viss. Galvenais uzsvars uz to, ka es aicinu iesaistīt vairāk šajā procesā pašvaldības.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Turpinām debates.

Vārds deputātam Armandam Krauzem.

A. Krauze (ZZS).

Labdien, kolēģi! Ministru kungi! Es gribētu tikai vienai lietai pievērst uzmanību - par šiem nozaru sarakstiem, īpaši atbalstāmo nozaru sarakstiem. Es domāju, ka šajā situācijā tādus sarakstus veidot nevajag, vajag skatīties uzņēmumu griezumā.

Un kaut vai kā piemēru es gribētu minēt ēdināšanas nozari, kura arī ir ierakstīta un kuru Ministru kabinets ir skatījis. Jā, tur daudzi uzņēmumi tiešām... tiem faktiski apgrozījums ir nulle, jo apmeklējuma nav, bet tajā pašā laikā ir arī ēdināšanas uzņēmumi, kuri līdz šim tikai strādājuši uz pasūtījumiem un piegādājuši uz mājām produktus, un tie strādā uz pilnu jaudu, pat nespēj visus savus klientus apkalpot. Un tas nozīmē, ka tur ir ievērojams apgrozījuma pieaugums.

Tāpat, ja mēs runājam par uzņēmumu līmeni, nu ir... nu nav tikai ēdinātāji. Ir arī tie, kas viņiem piegādā dažādus produktus. Un, piemēram, restorāniem tiek piegādāti dažādi zaļumi un... kas ir no konkrētām saimniecībām... ja restorāns ir ciet, tagad šim cilvēkam faktiski nav iespējas to nekur pārdot, jābrauc būtu uz tirdziņiem, kas arī tagad ir ierobežoti.

Tā kā, es domāju, šādu sarakstu nevajag veidot, ir jāskatās konkrēti no uzņēmuma apgrozījuma. Man liekas, ka Valsts ieņēmumu dienestam ir ļoti laba informācija, jo atskaites tiek iesniegtas katru mēnesi, kur var redzēt, kāds ir bijis apgrozījums. Un šinī gadījumā tiem uzņēmumiem, kuriem apgrozījums būtiski krītas, to var pārbaudīt, to var pārbaudīt elektroniski... un tās arī būtu

tās nozares, kuras ir jāatbalsta. Jo, ja mēs pasakām: tikai tā, tā nozare, tad kas notiks ar tiem uzņēmumiem, kur arī apgrozījums ir par 70... 80 procentiem... vai pat vispār nevar pārdot. Un jūs padomājat arī par ļoti daudziem mājražotājiem, kuri faktiski ar savu produkciju ir braukuši un pārdevuši dažādos tirdziņos, kas tagad ir ciet. Tad te paliek, protams, tiešās piegādes, bet viņi nav attīstījuši tiešo piegāžu ķēdes. Un tas ir darbs, kas ir jāsāk no sākuma. Tā ka es ieteiktu tiešām atturēties sadalīt labajos, sliktajos. Mums noteikti galvenais kritērijs šeit būtu apgrozījums un kā tas apgrozījums ir krities attiecībā pret to brīdi, kad nebija šīs krīzes.

Tā ka, lūdzu, to ievērojiet. Tur nav tikai tās nozares, tur būs mazi uzņēmumi... lauksaimniecības uzņēmumi un daudzi citi, kas apkalpo arī lielākus uzņēmumus.

Labi, paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Mārtiņam Šteinam. Lūdzu!

Vai deputātiem ir iebildumi, ka deputāts apvieno abus uzstāšanās laikus? Deputāti neiebilst.

M. Šteins (AP!).

Labdien vēlreiz, sēdes vadītāja! Kolēģi! Ministri! Klātesošie! Es arī vēlos, pirmkārt, izteikt lielu pateicību visiem veselības aprūpes sistēmā strādājošajiem, visiem policistiem, ārlietu resoram, visiem, kas šobrīd ir uz frontes līnijas un rūpējas par visas sabiedrības drošību. Un es arī gribētu pateikt paldies visiem, kas vada un koordinē šo krīzi. Un arī īpašs paldies nevalstiskajām organizācijām un brīvprātīgajiem. Lai veselība, spēks un izturība visiem šai laikā!

Es, protams, atbalstu šo likumprojektu un tā steidzamu pieņemšanu šodien, bet, ņemot vērā, ka šim likumprojektam plānojas grozījumi, vēlos vērst valdības uzmanību un arī mūsu uzmanību uz to, ka mēs nedrīkstam aizmirst par sektoru, kuram arī ir jāparedz atbalsts. Un tas ir nevalstiskais sektors.

Jau šobrīd virknes nevalstisko organizāciju darbs ir neaizstājams, īpaši tādās jomās kā sociālā un veselības aprūpe. Nesniedzot palīdzīgu roku nevalstiskajām organizācijām, mēs apdraudam to darbu, piemēram, onkoloģijas pacientu labā, B un C hepatīta un HIV inficēto personu labā. Nedrīkstam pieļaut, ka virknes nevalstisko organizāciju uzturēto atbalsta tālruņu attālināto konsultāciju sniegšanas darbs tiktu traucēts. Valdība ir uzdevusi atbildīgajām ministrijām līdz nākamajai otrdienai sagatavot un iesniegt izskatīšanai Ministru kabinetā noteikumu projektu par atbalsta pasākumiem nevalstiskajām organizācijām.

Minēšu vairākus atbalsta veidus, kas nevalstiskajam sektoram būtu vajadzīgi. Ir nepieciešams nodrošināt sociālās jomas biedrību un nodibinājumu sniegto pakalpojumu nepārtrauktību, lai organizācijām būtu nodrošinātas tiesības un iespējas aizsargāt mazaizsargātās sabiedrības grupas un nenotiktu citu, ar Covid-19 nesaistītu slimību izplatība.

Valstij un pašvaldībām jānodrošina šādi pakalpojumu sniedzēji ar valdības noteiktu materiālo bāzi, lai tie varētu ievērot drošības pasākumus un higiēnas prasības.

Valdībai jānodrošina, ka visas pašvaldības Labklājības ministrijas rīkojumus par darba organizēšanu ārkārtējā situācijā piemēro vienādi, neaizliedzot sniegt dažādām sociālajām grupām nepieciešamos pakalpojumus. Šobrīd novērojams, ka pašvaldību pieeja ir atšķirīga.

Arī biedrībām un nodibinājumiem, kas ir darba devēji, bet krīzes skarti un nevar nodarbināt darbiniekus, Ministru kabineta noteiktajā kārtībā un apmērā ir jākompensē darbinieku atlīdzība.

Arī biedrībām un nodibinājumiem nepieciešams atbalsts - uz likuma darbības laiku atbrīvot no nomas maksas vai veikt nomas maksas samazinājumu un nepiemērot sankcijas.

Arī krīzes skarto biedrību un nodibinājumu nodokļu maksātājiem būtu jābūt tiesībām pieteikties nodokļu samaksas termiņa pagarinājumam.

Tāpat arī būtu jānosaka pasākumi valsts un pašvaldību finansēto projektu administratoriem, lai izmaksas, kas radušās Covid-19 krīzes dēļ un nebija novēršamas, būtu uzskatāmas par attiecināmām, ja biedrība vai nodibinājums pierāda, ka nebija iespējams novērst šīs izmaksas.

Tāpat būtu jānosaka valsts un pašvaldību finansētajos projektos iesaistītajām biedrībām un nodibinājumiem ārkārtas situācijā tiesības izmaksāt darbiniekiem atalgojumu un biroja uzturēšanas izmaksas, ja organizācija pierāda, ka darbinieka dīkstāve ir notikusi Covid-19 krīzes ietekmē, un apliecina, ka plānotie rezultāti... rezultatīvie rādītāji tiks sasniegti projekta ietvaros.

Būtu arī jālemj par papildu finansējuma piešķiršanu programmai "NVO fonds", ļaujot Sabiedrības integrācijas fondam, iespējams, Covid-19 krīzes skartajām biedrībām un nodibinājumiem piešķirt finansējumu administratīvo izdevumu segšanai un darbības atjaunošanai pēc krīzes.

Es saprotu, ka šobrīd Kultūras ministrija un NVO sektora pārstāvji sadarbojas, lai atrastu labāko risinājumu. Es aicinu valdību iespēju robežās ņemt vērā NVO ierosinājumus un uzturēt krīzes komunikāciju ar sektoru.

Es vēlos arī pateikt paldies tiem, kas šobrīd, jau šajos krīzes apstākļos... un arī tiem, kas jau ir zaudējuši darbu un ir gatavi savu brīvo laiku ziedot sabiedrības labā, es vēlos pateikt paldies visiem, kas šobrīd ir iesaistījušies brīvprātīgajā darbā.

Virkne nevalstisko organizāciju ir profesionālas brīvprātīgā darba organizatores. Šobrīd jau vairākas *Facebook* lapas ir izveidotas uz platformas, kur brīvprātīgie pulcējas.

Aktīvi cilvēki aizvadītajās dienās izveidojuši arī digitālo risinājumu. NVO, tostarp jaunatnes organizācijas, mobilizē savus brīvprātīgos, lai palīdzētu tiem, kas atrodas pašizolācijā, un tiem, kas ir riska grupā, - senioriem un cilvēkiem ar hroniskām saslimšanām. Brīvprātīgie jau šobrīd palīdz karantīnā un pašizolācijā esošajiem sagādāt pārtiku, zāles, citas nepieciešamās preces, palīdz iznest atkritumus, izvest mājdzīvniekus. Ir brīvprātīgie, kas strādā dažādos zvanu centros un palīdz šajā laikā cilvēkiem, kuriem ir dažādas grūtības.

Arī šīm organizācijām ir jāsniedz valdības atbalsts, lai to darbs krīzes apstākļos neapstātos. Un ļoti svarīga šajos apstākļos ir tieši pašu brīvprātīgo atbildība. Svarīgi, ka tiek organizēts drošs brīvprātīgo darbs šīs krīzes laikā. Kopā ar domubiedriem mēs esam radījuši droša brīvprātīgā darba vadlīnijas Covid-19 krīzes laikā, šodien tās publicēsim. Aicinām visus brīvprātīgos tās ievērot un izmantot.

Publiskajā telpā parādās arī dažādi citi aicinājumi un informācija, ko aicinu... ko aicinu izmantot brīvprātīgajiem. Brīvprātīgajā darbā jāievēro visi noteiktie drošības noteikumi.

Atkāpes no drošības prasībām, ko apstiprināja Slimību profilakses un kontroles centrs, nedrīkstētu pieļaut, jo potenciālās sekas varētu ietekmēt visus brīvprātīgā darba organizatorus un veicējus.

Šajā laikā ļoti būtisks ir tieši NVO darbs, koordinējot brīvprātīgo darbu. Un brīvprātīgajiem tiešām iesaku meklēt koordinatorus... un šajās platformās... un neveikt to vieniem.

Un... nu jā, tāpat vēl viena... dažas lietas. Brīvprātīgo darbu aicinu veikt tikai tiem, kas ir pārliecināti par savu veselību. Ja ir jebkādi simptomi, tad aicinu brīvprātīgo darbu neveikt. Drošības prasības jāievēro, ne tikai brīvprātīgo darbu veicot, bet arī veidojot informatīvos materiālus un tos izvietojot.

Un... jā, vēlreiz ļoti aicinu brīvprātīgos ievērot drošības prasības un attiekties pret tām ar lielu nopietnību. Un aicinu darīt visu iespējamo, lai šajā krīzē nenonāktu nevalstiskais sektors un brīvprātīgie. Un tos, kas atrodas mājās, aicinu sniegt atbalstu virtuāli, jo arī tas ir vajadzīgs.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Aldim Gobzemam. Lūdzu!

Vai deputātiem ir iebildumi, ka deputāts lūdz apvienot savu abu uzstāšanos laiku... laikus? Deputāti neiebilst. Lūdzu!

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Kolēģi un visa Latvijas sabiedrība! Šis būs tikai, protams, mans subjektīvs uzskats, bet es aicinu tajā ieklausīties. Es sākumā pateikšu vienu kritisku piezīmi un pēc tam došu savus priekšlikumus, kurus, es domāju, vajadzētu apsvērt un ieviest.

Mana kritiskā piezīme ir tāda, ka paredzētais atbalsts 155 tūkstošiem Latvijas iedzīvotāju pat priekš Latvijas apmēra ir mazs. Manā ieskatā, tas ir butaforisks, ja valdība un parlaments nepārskata visu budžetu, ja nepārskata budžeta izdevumu sadaļu. Tad tas ir butaforisks atbalsts. Bet par visu pēc kārtas.

Manuprāt, pirmkārt, jāpārstāj cerēt, ka pēc diviem mēnešiem viss būs atpakaļ vecajās sliedēs. Nē, nebūs. Nevajag filozofēt par ekonomikas stimulēšanu. Tas ir tāpat kā runāt par fizioterapiju pacientam, kurš šobrīd tiek gatavots reanimācijai. Fizioterapija būs nepieciešama, bet vēlāk. Šobrīd koncentrējamies uz pacienta glābšanu, tas ir, mūsu pilsoņu un mūsu valsts spēju samaksāt par kritiskajiem izdevumiem un epidēmijas skarto ārstēšanu, ja tāda būs nepieciešama. Tas ir primāri. Un šajā gadījumā pasākums numur viens, kas būtu jādara, - būtu jāpārskata viss Latvijas Republikas valsts budžets, mēs nevaram atstāt budžetā tādu izdevumu sadaļu, kāda tā ir šobrīd.

Otrkārt, labā ziņa ir tāda, ka mūsu valstij - gan Valsts kasei, gan uzņēmumiem, gan bankām, gan daļai no mums - ir pietiekami daudz naudas, lai mūsu valsts krīzes režīmā spētu funkcionēt vismaz kādu laiku. Vajadzēs ne tikai... pieņemt, ka visiem nāksies solidarizēties un palīdzēt viens otram... un šajā gadījumā es gribu pateikt paldies tiem uzņēmumiem, kas ir publiski paziņojuši par atbalstu mediķiem, bet es gribu aicināt visu sabiedrību solidarizēties un palīdzēt viens otram.

Bet konkrētajā gadījumā es aicinu to darīt arī tad, kad līdzekļi beigsies, un noteikti būs tāda sabiedrības daļa, kurai tie beigsies.

Manuprāt, pirmie vienkāršie un praktiskie soļi, kas jāizdara faktiski līdz šīs nedēļas beigām, - nepieciešams likumīgi nostiprināt ārkārtas situāciju valstī. Proti, ne tikai šādā veidā, ka mēs esam pasludinājuši, ka ir ārkārtas situācija, bet pēc būtības mums ir jāpaziņo par *force majeure* stāvokli. Ko tas dos? Tas dos sekojošo, - lai uzņēmēji bez bailēm varētu nepildīt savas līgumiskās saistības pret saviem klientiem un piegādātājiem, varētu slēgt biznesu, kas nav saistīts ar pamatvajadzībām, proti, pārtikas ražošanu un piegādēm, medikamentu ražošanu un piegādēm, komunālajiem pakalpojumiem un līdzīgās nozarēs. Tātad oficiāla *force majeure* situācija.

Valdībai jānāk šajā ziņā palīgā uzņēmējiem, lai uzņēmējiem par to vēlāk nevajadzētu tiesāties. Tas būs dārgi un būs tikai un vienīgi sliktāk, jo godprātīgs uzņēmējs tāpat neizmantos šo situāciju ļaunprātīgi un turpinās pildīt savas saistības.

Vēl viena lieta. Manuprāt, jāļauj likumīgi atlaist darbiniekus, neievērojot likumā noteiktos atlaišanas termiņus. Ja uzņēmumam nav naudas, ko samaksāt saviem darbiniekiem, un tā noteikti ir daudziem, tad nevajag mums ilūziju, ka nauda radīsies pati no sevis. Skarbi, bet valstij jāuzņemas šis slogs uz sevi, bet darba devējiem atlaišana jācenšas veikt, pēc iespējas solidarizējoties ar saviem darbiniekiem, lai visiem mums valstī ir, tā teikt, mazāka skāde.

Uzņēmumiem krīzes laikā jāvar vienpusēji samazināt algas, tādā veidā palīdzot saviem darbiniekiem pat tad, ja viņi atrodas piespiedu prombūtnē. Šādi samazinātas algas vispār jāatbrīvo no nodokļiem. Proti, ļaujot uzņēmējiem samazināt algas, vienlaikus jāļauj par šīm algām šobrīd, ārkārtas situācijas laikā, nemaksāt nodokļus. Tātad nevis tikai jāievieš nodokļu brīvdienas, manuprāt, bet jādara manis tikko minētais. Jo labāk ir saglabāt darbinieku ar mazāku algu nekā šo darbinieku atlaist.

Jāaizliedz aprēķināt un piemērot visu veidu soda sankcijas par kavētiem maksājumiem - ne procenti, ne līgumsodi. Ar likumu tas šobrīd, manuprāt, jāaizliedz. Un jāaizliedz jau no pirmdienas.

Jāaizliedz visas piedziņas darbības - arī ar likumu -, kā arī bankām visas finanšu ķīlas realizācijas pret saviem klientiem. Arī tās, manuprāt, ar likumu ir jāaizliedz ārkārtas situācijas laikā. Visiem patēriņa kredītiem, manuprāt, valstij ir jānosaka maksimālā procentu likme - pieci procenti gadā. Šis laiks būs pateicīgs, lai uz nabadzīgākās iedzīvotāju daļas rēķina augļotāji nopelnītu, bet to valsts nedrīkst pieļaut. Tātad ar likumu jāaizliedz augļot ar tādiem procentiem, kas pārsniedz piecus procentus gadā.

Jāaizliedz... Manuprāt, ārkārtas situācijas laikā ir jāaizliedz azartspēļu zāles, lai mūsu neapzinīgākie sabiedrības locekļi netērētu naudu muļķībām. Ja tas netiek darīts, tad azartspēlēm drakoniski jāpaceļ nodokļi. To jau es teicu pirms nedēļas. Vienkārši konkrētajā gadījumā ir jāsaprot, ka ārkārtas situācijā jāpieņem arī skarbi, bet drosmīgi lēmumi, un tas ir tikai iesildoties.

Tālāk - nopietnāki pasākumi. Manuprāt, Valsts kasei jau jādomā par nākamajiem 1,5 vai 2 miljardiem, jādomā, kur tos aizņemties. Svarīgi, lai šī nauda nāk no ārzemēm. Tas arī jāsāk darīt jau no pirmdienas, jo, visticamāk, visā pasaules finanšu sistēmā šobrīd lēmumi tiek pieņemti ilgi. Tā būs mūsu finanšu rezerve nebaltai dienai.

Mūsu premjers ir lielījies, ka mums, Latvijai, ir augsts kredītreitings. Nu tad tieši tagad ir brīdis šo kredītreitingu izmantot.

Manuprāt, jānosaka pagaidu aizliegums lielu summu pārskaitīšanai uz ārvalstīm. Naudai ir jāpaliek Latvijā. Visiem valsts un pašvaldību iestāžu un arī uzņēmumu darbiniekiem uz ārkārtas situācijas laiku, tātad mēnesi šobrīd, par maksimālo algu būtu jānosaka 500 eiro uz rokas, tas ir,

pēc nodokļiem. Tas ir pietiekami kritisko pamatvajadzību apmierināšanai. Arī deputātiem un ministriem jānosaka tāds pats atalgojums ārkārtas situācijas laikā. Visiem medicīnas, iekšlietu un aizsardzības dienestu darbiniekiem šobrīd jānosaka minimālā alga - 1500 eiro pēc nodokļu nomaksas. Tā ir solidarizācija, un tie ir cilvēki, kas šobrīd strādā visaktīvāk mūsu valsts labā. Un tas ir jāizdara, manuprāt, no pirmdienas.

Šajā periodā tieši viņi būs tās personas, kas riskēs ar savu dzīvību un veselību, un mums jānodrošina tādi apstākļi, lai viņiem nebūtu jādomā par savas ģimenes kritisko izdevumu apmaksu. Manuprāt, visiem krīzes skartajiem jaunajiem bezdarbniekiem jāvar bezdarba pabalstam pieteikties elektroniski, un Labklājības ministrijai lēmumu par bezdarbnieka pabalsta piešķiršanu jāvar pieņemt vienas, maksimums, divu dienu laikā, atmetot visas liekās procedūras.

Vienlaikus jau šodien valstij ir jādomā, līdzīgi kā Zviedrija to ir darījusi, jādomā, kā pārprofilēt virkni valsts iestāžu darbinieku, kā pārprofilēt tos, kas paliks bez darba citos uzņēmumos.

Manuprāt, visiem sociālajiem maksājumiem - pensijām, bezdarba pabalstiem, slimības pabalstiem un tā tālāk - ārkārtas situācijas laikā jānosaka maksimālie griesti, un tie ir 500 eiro vienai personai mēnesī. Uz rokas. Ietaupītā nauda būtu jāizmanto ārkārtas palīdzības sniegšanai. Manuprāt, Finanšu ministrijai, FKTK, Latvijas Bankas un komercbanku pārstāvjiem jāvienojas par valsts garantētu bezprocentu vai ļoti mazu procentu patēriņa aizdevumu piešķiršanu. Ja krīze turpināsies, būs nepieciešami radikālāki mēri nekā tie, kas tiek pieņemti šobrīd. Pabalsti kritisko izdevumu apmaksai būs nepieciešami, ļoti iespējams, arī pēc mēneša vai pēc diviem. Taču šie pasākumi, ļoti iespējams, pagaidām var pagaidīt, bet tos vajag, manuprāt, atcerēties.

Manuprāt, jāuzrauga visi komunālo pakalpojumu sniedzēji visā valstī ar mērķi - operatīvi sniegt finanšu palīdzību, lai netiktu pārtraukta pakalpojumu sniegšana. Jādomā par komunālo rēķinu iesaldēšanu. Tajā skaitā šobrīd nav pieļaujams, ka ielās tiek izsūtītas Ceļu policijas mašīnas ar reidiem, lai tvarstītu katru ātruma pārkāpēju un tādā veidā budžetā iedzītu kādus papildu līdzekļus. Tas arī, manuprāt, ir ekonomisks marodierisms. Un tas viss ir tikai iesildīšanās. Jo, manuprāt, šī situācija neatrisināsies un nebeigsies pēc mēneša.

Un vēl ko es vēlos sabiedrībai teikt. Visai sabiedrībai, kura klausās šo pārraidi un kura skatīsies vēlāk šīs pārraides ierakstus, es vēlos teikt sekojošo. Jebkuras krīzes pamatprincips ir vienkāršs, it īpaši tas ir svarīgs superkrīzē. Proti, krīzes laikā nevar atpūsties. Tieši otrādi! Krīzes laikā ir jāstrādā divreiz vairāk un divreiz citādāk. Mēs nevaram pieņemt tradicionālus lēmumus netradicionālā situācijā, mums jāpieņem citādāki, netradicionāli lēmumi, lai izietu no šīs netradicionālās situācijas. Atpūšas labajos laikos. Grūtos laikos strādā, un tas ir pamatprincips, un tas attiecas uz ikvienu. Un ko var darīt, un kas jādara visiem mājās sēdētājiem? Lasiet, domājiet, kā apgūt jaunu profesiju, un sāciet apgūt to jau tagad. Strādājiet vismaz ar sevi un nevis astoņas, bet 16 stundas dienā! Tas tagad ne tikai noderēs, bet būs neizbēgami un vitāli nepieciešams.

Kas jāatceras premjeram? Visus atlaistos darbiniekus nevar un nevarēs barot vienkārši tāpat, jo šis pasākums ekonomiski jau tagad, manuprāt, būs jūtams vismaz līdz decembrim. Un, pat ja liekas, ka tā nebūs, vajag rīkoties, kā jau es minēju, kā zviedriem, piemēram, pārkvalificēt stjuartes vai mūsu gadījumā arī mājās sēdošos ierēdņus par medpersonāla tehnisko palīdzību, piemēram, vai arī mums masīvi tas miljards un tie divi, par kuriem šodien runā finanšu ministrs, ir jālieto, citstarp veidojot medpersonāla rezerves, vismaz tehniskā personāla ziņā. Piemēram, Zemkopības ministrijā šobrīd ierēdņiem, manuprāt, objektīvi nav, ko darīt. Tas nozīmē, ka tie jau tagad vismaz daļēji ir jāpārkvalificē un jāiesaista citos darbos, lai neveidotos tāda situācija, ka ir virkne cilvēku, kas sēž mājās un par to saņem algu. Valsts to nepavilks ilgtermiņā.

Un es aicinu cilvēkus… strādāt par bērnu auklēm, palīdzēt tehniskos darbos, kur tas nepieciešams, un tā tālāk, pieteikties brīvprātīgi jau tagad. Bet, ja tas nedarbojas, iespējams, tas būtu jāpanāk pat ar administratīvām piespiedu kārtas metodēm. Tas pats attiecas uz restorānu un viesnīcu industrijas darbiniekiem, jo viesnīcas jau tagad ir faktiski apstājušās vismaz līdz maijam. Jāpārkvalificējas, piemēram, par darbiniekiem ražojošajā rūpniecībā. Kā es šorīt lasīju, tad, piemēram, zivju rūpniecības uzņēmums "Kaija" meklējot darbiniekus. Tādi uzņēmumi ir arī citās nozarēs.

Beidzot ir iespēja arī nokomplektēt bruņotos spēkus. Proti, nauda tagad nav jātērē bumbu mešanai Ādažu poligonā, bet cilvēku iesaistei. Tas nākotnē novērsīs slaistīšanos un marodierismu, ja, nedod Dievs, piepildās paši sliktākie scenāriji.

Visbeidzot. Sīka, nepopulāra, bet, manā ieskatā, pareiza lieta. Pārtikas veikaliem ir darba laiks nevis jāsaīsina, bet jāpagarina, varbūt pat jāpāriet uz diennakts režīmu, lai izšķīdinātu cilvēku drūzmēšanos un apmeklējuma laikus. Tā, piemēram, dara Izraēlā. Un, manuprāt, Izraēlā nedzīvo muļķi.

Es aicinu visu sabiedrību, es aicinu pozīciju un opozīciju - nopietni pieejiet manis minētajiem priekšlikumiem un jautājumiem, jo bez budžeta konsolidācijas un drastiskas budžeta pārskatīšanas viss pārējais būs tikai butaforija.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Bondara kungs, vai komisijas vārdā vēlaties ko piebilst? *(Dep. M. Bondars: "Nē!")* Nevēlaties?

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Par valsts apdraudējuma un tā seku novēršanas un pārvarēšanas pasākumiem sakarā ar Covid-19 izplatību" atbalstīšanu pirmajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 79, pret un atturas - nav. Likumprojekts pirmajā lasījumā atbalstīts.

Lūdzu noteikt priekšlikumu iesniegšanas termiņu otrajam lasījumam un laiku, kad likumprojekts tiks izskatīts otrajā lasījumā.

M. Bondars. Kolēģi, priekšlikumu iesniegšanas termiņš otrajam lasījumam - 15 minūtes. Izskatīšana otrajā lasījumā - šī gada 20. marta ārkārtas Saeimas sēdē.

Paldies jums.

Sēdes vadītāja. Citus priekšlikumus neredzu, tātad priekšlikumu iesniegšanas termiņš - 15 minūtes. Un izskatīšana - šā gada 20. marta ārkārtas sēdē.

Godātie kolēģi! Līdz ar to visi šīs - otrās 20. marta ārkārtas - sēdes darba kārtības jautājumi ir izskatīti.

Lūdzu zvanu! Lūdzu deputātu klātbūtnes reģistrācijas režīmu!

Paldies.

Pirms ir apkopoti reģistrācijas rezultāti un tos nolasa Saeimas sekretāra biedre Marija Golubeva, paziņojumus vēlas teikt komisiju priekšsēdētāji.

Lūdzu, Bondara kungs, par Budžeta un finanšu (nodokļu) komisiju.

M. Bondars (AP!).

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija sasauc ārkārtas sēdi pēc 15 minūtēm, nē, nu pēc 20. *(Starpsauciens.)*

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Skridem par Sociālo un darba lietu komisiju.

A. Skride (AP!).

Sociālo un darba lietu komisija sasauc sēdi Eiropas lietu komisijas telpās pēc 10 minūtēm.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Un vārds Vitenberga kungam par Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisiju.

J. Vitenbergs (KPV LV).

Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija sasauc sēdi 16.30 *(Starpsauciens: "Kurā vietā?")* šodien.

Sēdes vadītāja. Vārds Saeimas sekretāram Andrejam Klementjevam paziņojumam.

A. Klementjevs (13. Saeimas sekretārs). Jā, augsti godātie deputāti!
Frakciju padome kopā ar Prezidiju pēc piecām minūtēm Sarkanajā zālē.

Sēdes vadītāja. Tātad pēc piecām minūtēm ir izsludināta Frakciju padomes sēde.
Vārds Saeimas sekretāra biedrei Marijai Golubevai reģistrācijas rezultātu nolasīšanai. Lūdzu!

M. Golubeva (13. Saeimas sekretāra biedre).

Nav reģistrējušies: Aldis Adamovičs, Jānis Ādamsons, Sergejs Dolgopolovs, Jānis Dombrava, Jānis Dūklavs, Ilmārs Dūrītis, Inese Ikstena, Artuss Kaimiņš, Andris Kazinovskis, Ivans Klementjevs, Janīna Kursīte, Ināra Mūrniece, Ralfs Nemiro, Vladimirs Nikonovs, Linda Ozola, Inguna Rībena, Dace Rukšāne-Ščipčinska, Andris Skride *(Dep. A. Skride: "Es te!")*... ir, Karina Sprūde, Ļubova Švecova un Jānis Urbanovičs. Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Un vēl - kā sēdes vadītāja es aicinu jūs ik pa laikam paraudzīties savos mobilajos tālruņos. Jūs tiksiet laicīgi informēti par nākamās ārkārtas sēdes sasaukšanas laiku, jo šajā ārkārtas sēdē mēs lēmām, ka likumprojekti otrajā lasījumā tiks izskatīti vēl šodien. Tā ka, lūdzu, pievērsiet uzmanību tām īsziņām, ko jūs saņemat no Saeimas Administrācijas.

Līdz ar to šodienas, 20. marta, otro ārkārtas sēdi pasludinu par slēgtu. Paldies.
Uz redzēšanos!

SATURA RĀDĪTĀJS
13. Saeimas ziemas sesijas 14. (ārkārtas) sēde
2020. gada 20. martā

Par likumprojektu **Grozījumi "Darba likumā"** *(625/Lp13)*
(Dok. Nr. 2259)

Priekšlikums - dep. J. Stepaņenko (par)

Likumprojekts **"Grozījumi Komerclikumā"** *(Nr. 624/Lp13)* (1.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 2255, 2260)
- Ziņo - dep. K. Feldmans

Likumprojekts **"Grozījumi Rīgas domes atlaišanas likumā"** *(Nr. 622/Lp13)* (1.lasījums)
(Steidzams)
(Dok. Nr. 2253, 2261)
- Ziņo - dep. M. Šteins

- Debates - dep. I. Zariņš
- dep. R. Ločmele-Luņova

Likumprojekts **"Grozījums Invaliditātes likumā"** *(Nr. 619/Lp13)* (1.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 2250, 2262)
- Ziņo - dep. A. Čakša

Likumprojekts **"Grozījums likumā "Par maternitātes un slimības apdrošināšanu""**
(Nr. 620/Lp13) (1.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 2251, 2263)
- Ziņo - dep. A. Skride

Likumprojekts **"Grozījums Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā"**
(Nr. 621/Lp13) (1.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 2252, 2264)
- Ziņo - dep. A. Čakša

Likumprojekts **"Par valsts apdraudējuma un tā seku novēršanas un pārvarēšanas pasākumiem sakarā ar Covid-19 izplatību"** *(Nr. 623/Lp13)* (1.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 2254, 2265)
- Ziņo - dep. M. Bondars

Debates - finanšu ministrs J. Reirs
- dep. I. Zariņš
- Aizsardzības ministrijas parlamentārais sekretārs M. Staķis
- dep. D. Šmits
- dep. V. Valainis
- dep. A. Krauze
- dep. M. Šteins
- dep. A. Gobzems

Paziņojumi

- dep. M. Bondars
- dep. A. Skride
- dep. J. Vitenbergs
- Saeimas sekretārs A. Klementjevs

Reģistrācijas rezultāti

Nolasa - Saeimas sekretāra biedre M. Golubeva

Informācija par ārkārtas sēdes sasaukšanu

Balsojumi

Datums: 20.03.2020 14:49:53 bal001
Par - 78, pret - 0, atturas - 0. (Reģistr. - 81)
Balsošanas motīvs: Par likumprojekta atzīšanu par steidzamu. Grozījumi Komerclikumā (624/Lp13), 1.lasījums

Datums: 20.03.2020 14:50:16 bal002
Par - 77, pret - 0, atturas - 0. (Reģistr. - 82)
Balsošanas motīvs: Grozījumi Komerclikumā (624/Lp13), 1.lasījums

Datums: 20.03.2020 14:53:46 bal003
Par - 62, pret - 14, atturas - 0. (Reģistr. - 82)
Balsošanas motīvs: Par likumprojekta atzīšanu par steidzamu. Grozījumi Rīgas domes atlaišanas likumā (622/Lp13), 1.lasījums

Datums: 20.03.2020 14:59:25 bal004
Par - 63, pret - 13, atturas - 1. (Reģistr. - 82)
Balsošanas motīvs: Grozījumi Rīgas domes atlaišanas likumā (622/Lp13), 1.lasījums

Datums: 20.03.2020 15:01:47 bal005
Par - 79, pret - 0, atturas - 0. (Reģistr. - 82)
Balsošanas motīvs: Par likumprojekta atzīšanu par steidzamu. Grozījums Invaliditātes likumā (619/Lp13), 1.lasījums

Datums: 20.03.2020 15:02:14 bal006
Par - 81, pret - 0, atturas - 0. (Reģistr. - 82)
Balsošanas motīvs: Grozījums Invaliditātes likumā (619/Lp13), 1.lasījums

Datums: 20.03.2020 15:03:48 bal007
Par - 80, pret - 0, atturas - 0. (Reģistr. - 82)
Balsošanas motīvs: Par likumprojekta atzīšanu par steidzamu. Grozījums likumā "Par maternitātes un slimības apdrošināšanu" (620/Lp13), 1.lasījums

Datums: 20.03.2020 15:04:13 bal008
Par - 79, pret - 0, atturas - 0. (Reģistr. - 82)
Balsošanas motīvs: Grozījums likumā "Par maternitātes un slimības apdrošināšanu" (620/Lp13), 1.lasījums

Datums: 20.03.2020 15:07:39 bal009
Par - 79, pret - 0, atturas - 0. (Reģistr. - 82)

Balsošanas motīvs: Par likumprojekta atzīšanu par steidzamu. Grozījums Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā (621/Lp13), 1.lasījums

Datums: 20.03.2020 15:08:08 bal010
Par - 80, pret - 0, atturas - 0. (Reģistr. - 82)
Balsošanas motīvs: Grozījums Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā (621/Lp13), 1.lasījums
Datums: 20.03.2020 15:11:54 bal011
Par - 79, pret - 0, atturas - 0. (Reģistr. - 82)
Balsošanas motīvs: Par likumprojekta atzīšanu par steidzamu. Par valsts apdraudējuma un tā seku novēršanas un pārvarēšanas pasākumiem sakarā ar Covid-19 izplatību (623/Lp13), 1.lasījums

Datums: 20.03.2020 16:17:07 bal012
Par - 79, pret - 0, atturas - 0. (Reģistr. - 81)
Balsošanas motīvs: Par valsts apdraudējuma un tā seku novēršanas un pārvarēšanas pasākumiem sakarā ar Covid-19 izplatību (623/Lp13), 1.lasījums

Datums: 20.03.2020 16:18:08 bal013
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Stenogrammā nav pievienota saite uz sēdes translāciju

---

* * * *

Sēžu videoarhīvs: https://www.saeima.lv/lv/likumdosana/saeimas-sede/videotranslacijas

20.03.2020. 11.00 14.45 19.45 20.30

Sēdes videotranslācija	**20.03.2020**	11.00	14.45	19.45	20.30

1. pl. 11:00 – 1 h 23 min PIRMĀ stg 2055 sēde Nr.13-ziemas-sesija Beitnere
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20200320122701_saeima.lv.1_0

2. pl. 14:45 – 1 h 35 min OTRĀ stg 2056 sēde Nr.14-ziemas-sesija Egnere
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20200320162901_saeima.lv.1_0

3. pl. 19:45 – 16 min TREŠĀ stg 2057 sēde Nr.15-ziemas-sesija-1-daļa Beitnere
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20200320200901_saeima.lv.1_0_0 Tehnisks pārtraukums (gatavo dokumentus)

4. pl. 20:30 – 3 h 08 min stg 2057 sēde Nr.15-ziemas-sesija-2-daļa Beitnere
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20200320234301_saeima.lv.1_0

---

* * * *

Sēdes video translācija	20.03.2020	11.00	14.45	19.45	20.30

---

https://www.saeima.lv/lv/transcripts/view/2056
https://titania.saeima.lv/LIVS13/SaeimaLIVS2_DK.nsf/DK?ReadForm&nr=c196221a-e664-4f48-97ae-bde852a05c29

20.03.2020. 13.Saeima četrpadsmitā sēde -ziemas sesija, ārkārtas *Noraksts*

Stenogramma *Sēdi vada: Inese Lībiņa-Egnere*
2020.gada 20. marta sēde (otrā) sākas pl. 14:45
sēde slēgta pl. 16:20, sēdes ilgums- 1 h 35 minūtes

PIEBILDE: 20. martā notiek trīs sēdes: nr.13, nr.14, nr.15 (ziemas sesija).

Latvijas Republikas Saeimas
2020.gada 20.marta
otrās ārkārtas sēdes pulksten 14.45 darba kārtība

	I. Prezidija ziņojumi		
	1. Par iesniegtajiem likumprojektiem		
	1.	Likumprojekts **Grozījumi "Darba likumā"** *(625/Lp13)*	

		(Dok. Nr. 2259) Deputāti Dana Reizniece-Ozola, Uldis Augulis, Janīna Jalinska, Jūlija Stepaņenko, Jānis Vucāns, Raimonds Bergmanis, Viktors Valainis, Armands Krauze, Regīna Ločmele-Luņova, Aldis Gobzems, Linda Liepiņa **Nodots komisijai:** Sociālo un darba lietu komisija(atbildīgā) Debates	
	II. Likumprojektu izskatīšana		
	2.	1. Likumprojekts **Grozījumi Komerclikumā** *(624/Lp13)* (1. lasījums) (Komisija ierosina atzīt par steidzamu) (Dok. Nr. 2255, 2260)Balsojums: par 77, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija (Referents: Krišjānis Feldmans) DKP izskatīšanas gaita	
	3.	2. Likumprojekts **Grozījumi Rīgas domes atlaišanas likumā** *(622/Lp13)* (1. lasījums) (Komisija ierosina atzīt par steidzamu) (Dok. Nr. 2253, 2261)Balsojums: par 63, pret 13, atturas 1 **Pieņemts** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Mārtiņš Šteins) Debates DKP izskatīšanas gaita	
	4.	3. Likumprojekts **Grozījums Invaliditātes likumā** *(619/Lp13)* (1. lasījums) (Komisija ierosina atzīt par steidzamu) (Dok. Nr. 2250, 2262)Balsojums: par 81, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Sociālo un darba lietu komisija (Referents: Anda Čakša) DKP izskatīšanas gaita	
	5.	4. Likumprojekts **Grozījums likumā "Par maternitātes un slimības apdrošināšanu"** *(620/Lp13)* (1. lasījums) (Komisija ierosina atzīt par steidzamu) (Dok. Nr. 2251, 2263)Balsojums: par 79, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Sociālo un darba lietu komisija (Referents: Andris Skride) DKP izskatīšanas gaita	
	6.	5. Likumprojekts **Grozījums Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā** *(621/Lp13)* (1. lasījums) (Komisija ierosina atzīt par steidzamu) (Dok. Nr. 2252, 2264)Balsojums: par 80, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Sociālo un darba lietu komisija (Referents: Anda Čakša) DKP izskatīšanas gaita	
	7.	6. Likumprojekts **Par valsts apdraudējuma un tā seku novēršanas un pārvarēšanas pasākumiem sakarā ar Covid-19 izplatību** *(623/Lp13)* (1. lasījums) (Komisija ierosina atzīt par steidzamu) (Dok. Nr. 2254, 2265)Balsojums: par 79, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Mārtiņš Bondars) Debates DKP izskatīšanas gaita	
	Ar sēdes norisi saistīti jautājumi		
	Sēde beigusies 20.03.2020 16:20		

---

* * * *